

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Навчально-науковий інститут філології

Кафедра мов і літератур Далекого Сходу та Південно-Східної Азії

**ГРАМАТИЧНІ НОВОТВОРИ В ЯПОНОМОВНОМУ МЕДІЙНОМУ
ДИСКУРСІ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇХ ПЕРЕКЛАДУ**

*Кваліфікаційна робота
на здобуття ОС «Магістр»
здобувачки другого рівня вищої освіти
2 року навчання (денна форма)
Галузь знань 03 – Гуманітарні науки
Спеціальність 035 - філологія
Спеціалізація 035.069 східні мови та літератури
(переклад включно), перша – японська,
ОНП «Східна філологія, західноєвропейська мова та переклад:
японська мова і література
Вознюк Валерії Василівни*

науковий керівник:

к. філол. н., доц. Юлія КУЗЬМЕНКО

рецензент:


к. філол. н., доц. Тамара КОМАРНИЦЬКА

«Допущено до захисту»

Протокол засідання кафедри
мов і літератур Далекого Сходу
та Південно-Східної Азії

Протокол № 11 від 24.05.2023

Завідувач кафедри доц. Наталя ІСАЄВА



КИЇВ – 2023

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
Р О З Д І Л І . Ф Е Н О М Е Н Г Р А М А Т И Ч Н И Х Н О В О Т В О Р І В	5
1.1. Класифікація граматичних новотворів сучасної японської мови.....	5
1.2. <i>Ранукі-котоба</i> та їх функціонування в повсякденному мовленні японців.....	7
1.3. Нетрадиційне вживання пасивного стану.....	14
1.4. Використання граматичної одиниці « <i>дзендзен</i> » у стверджувальних реченнях.....	19
1.5. Новоутворені дієслова (на прикладі « <i>римуру</i> », « <i>дісуру</i> », « <i>таніру</i> ») та їх стилістичне навантаження.....	22
1.6. Конструкція «... <i>(мітай на) канджі</i> ».....	26
Висновки до першого розділу.....	30
РОЗДІЛ ІІ. НОВОТВОРИ У ЯПОНОМОВНОМУ МЕДІЙНОМУ ПРОСТОРИ: СТИЛІСТИЧНИЙ І ПЕРЕКЛАДАЦЬКИЙ АСПЕКТИ.....	32
2.1. Специфіка та способи перекладу японських граматичних новотворів українською мовою.....	32
2.2. Пости у Twitter та YahooJapan, коментарі до них, способи перекладу українською мовою.....	35
Висновки до другого розділу.....	57
ВИСНОВКИ.....	59
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	62

ВСТУП

Актуальність дослідження зумовлена кількома факторами: попри розповсюджене використання у сучасній японській розмовній мові численних граматичних новотворів, українській японістиці відомі дослідження *ранукі-котоба*, проте ми не знаходимо дані про такі популярні нині конструкції, як «*мітай на канджі*», використання прислівника «*дзендзен*» із заперечною формою тощо. Дослідження проблеми перекладу розмовної лексики та її диференціацію знаходимо у Бондаренка І.П. («Методологія художнього перекладу», 2017), Комарницької Т.К. і Комісарова К.Ю. («Сучасна японська літературна мова», 2012). З приводу інших слів і конструкцій наукових праць доволі мало. По-друге, деякі аспекти, як, наприклад, нетрадиційне вживання пасивного стану, практично не розглядаються науковцями окремо, навіть японською мовою. По-третє, граматики і лексичний склад мови не тільки змінюються з плином часу, але й залежать від активних процесів, трендів у суспільстві носіїв даної мови. Відповідно, для якісного і найбільш точного перекладу українською мовою необхідно знати контекст використання певної конструкції, до якого лексичного її можна віднести, а також шляхи адекватного перекладу із максимальним відсотком збереження аутентичного складу.

Мета дослідження полягає у тому, щоб знайти способи максимально точного перекладу японських граматичних новотворів, що систематично використовуються у медійному просторі. Для її досягнення поставлено наступні **завдання**:

– дати визначення поняттям «граматичний новотвір», «просторічна лексика», «переклад», «перекладацькі трансформації»;

– визначити, до якого стилю мовлення відносяться «граматичні новотвори»;

– проаналізувати японський медійний простір на прикладі дописів користувачів YahooJapan, Twitter;

– знайти шляхи адекватного перекладу «граматичних новотворів» українською мовою.

Об’єктом дослідження є сучасний японський медійний дискурс, а саме колекція матеріалу з таких платформ в Інтернеті, як Twitter та YahooJapan.

Предметом дослідження виступають граматичні новотвори у дописах користувачів Twitter та YahooJapan, їх аналіз та способи адекватного перекладу українською.

Методи дослідження виглядають наступним чином:

1. Описовий метод: основа першого розділу, в якому подана детальна характеристика по кожному «граматичному новотвору»(значення, лексичний стиль, приклади тощо).
2. Метод аналізу: розкладання «граматичних новотворів» на складові частини шляхом їхнього послідовного опису.
3. Експеримент: для кращого розуміння, наскільки розповсюдженою і до якого стилю лексики можна віднести нетрадиційне вживання пасивного стану, ми провели анкетування.
4. Дистрибутивний аналіз: полягає у дистрибуції конкретного слова або словосполучення із загального уривку з метою детального аналізу.

Дана робота має практичне значення для перекладачів-японістів, оскільки в ній міститься досі невідома інформація українською мовою стосовно нетрадиційного вживання пасивного стану, конструкцій «*мітай на канджі*», використання «*дзєндзєн*» у стверджувальному реченні, сленгові дієслова «*рімуру*», «*дісуру*», «*тапіру*» тощо.

Структура роботи: робота складається зі вступу, двох розділів, висновків та списку використаних джерел.

РОЗДІЛ І. ФЕНОМЕН ГРАМАТИЧНИХ НОВОТВОРІВ

1.1. Класифікація граматичних новотворів сучасної японської мови

У сучасній розмовній японській мові прослідковується тенденція до максимального спрощення граматики – опускання часток чудово це доводить. Під граматичним новотвором маємо на увазі слова та конструкції, які не визнаються наразі Міністерством культури і науки Японії як літературна норма. Власне навряд чи люди, які вивчають японську мову, знайдуть їх в підручниках, проте зможуть багато разів почути під час живої розмови з японськими знайомими.

І якщо дієслівною формою без мори «ра» *рануки-котоба* (яп. らぬき言葉) , яку детальніше буде розглянуто у підрозділі 1.2, уже нікого не здивуєш навіть у письмовому стилі, то пояснення комбінації «канго + закінчення пасивної форми дієслова *rareru*» (яп. られる) ми не знайдемо на сторінках письмових видань (детальніше у підрозділі 1.3.).

У реальному житті люди намагаються з мінімальною кількістю слів донести чітко інформацію своєму співбесіднику. Уявімо ситуацію, в якій ми хочемо запропонувати своєму японському другові з університету після пар піти попиту чай з бульбашками під назвою *тапіока* (яп. タピオカ). В такому випадку молодь, ймовірно, щоб зекономити час, не казатиме довге «Чи не піти нам попиту тапіоку»(яп. ちょっとタピオカを飲みに行かない /*чотто тапіока о номі ні іканай/*), а промовить «*чотто тапіро:*» (яп. ちょっとタピろう), бо дієслово «*тапіру*» – це і є «пити чай з тапіокою».

«*Taniru*» – не єдиний приклад вербалізації шляхом додавання до

запозиченого з інших мов слова закінчення «ру». В Інтернет-просторі, особливо з розповсюдженням соціальних мереж, доволі популярними стали слова на кшталт «*рiмуру*», «*чiрусуру*» (яп. リムる – видаляти, チルする – розслабитись), утворені зі складової абетки катакана. Ці два дієслова, до речі, увійшли в рейтинг 10-ти найпопулярніших за останній час молодіжних слів [27].

Хотілось би навести цікавий факт: якщо набрати в японському Microsoft Word *ранукі-котоба*, прислівник «*дзєндзєн*» у стверджувальних реченнях, то виникне синє підкреслення-попередження для автора: «Це просторіччя! А це дієслово без «ра»!». У випадку з «*тапіру*» або «*дісуру*» ми побачимо червону хвилясту лінію, що свідчить про помилку у написаному. Звідси робимо висновок, що граматичні новотвори, які розглядаються у даній роботі, наближаються до **просторічної лексики** (*ранукі-котоба* можуть бути винятком, про ще йтиметься далі). Отже, наведемо визначення цьому поняттю.

Просторічна лексика (яп. 俗語 /*дзокуго*/) часто балансує на межі літературного вжитку або ж навіть виходить за його межі [7, с.104]. До неї відносять слова зі зниженим забарвленням. Такий короткий опис знаходимо в українських джерелах, втім, якщо звернути увагу на японські, то можна помітити, що деякі лінгвісти (наприклад, Йонекава Акіхіко) присвоюють *дзокуго* більш розгорнуту характеристику, описуючи дану лексику як ту, що не прийнято використовувати у формальних ситуаціях, і яка має відтінки інфантильності, грубості, неформальності, фамільярності, неправильності, глузування і т.д. У широкому розумінні до просторічної лексики ми можемо віднести і вульгаризми, і молодіжну лексику, і жаргон [19, с.53-59]. Загалом, просторічна лексика є однією з гілок розмовної лексики (яп. 口語 /*ко:го*/). Т. Комарницька та К. Комісаров презентують розмовну лексику, як «слова, що

належать до літературної мови, але маючи емоційно-експресивне забарвлення, функціонують в усному мовленні» [4, с.180].

Ще однією важливою характеристикою є те, що просторічне слово з малою вірогідністю може увійти до літературної норми, оскільки містить у собі експресивне неформальне забарвлення. Звернемо увагу на слово «*ябай*» (яп. ばい *розм.* (тут і далі *розм.* означає розмовний) – неймовірний, жахливий, страшний (переклад залежить від контексту). Згідно з третім виданням великого словника японської мови «Дайджірін», «*ябай*» є прикметниковою версією іменника і має значення «небезпечна, незручна ситуація». Дане слово часто використовувалося злочинцями під час їхніх «вилазок», наприклад, коли грабіжники хотіли забратися до чужого будинку, але момент незаконного вторгнення міг бути поміченим ззовні, тому з метою попередження «напарника», що необхідно зараз же покинути це місце, використовували слово «*ябай*». Воно «жило» довгий час лише в злочинних колах, але пізніше вийшло за їх межі, розповсюдившись по всій країні і увійшовши в повсякденні розмови носіїв. Однак воно і досі не вважається літературною нормою [8, с.154-155].

Можемо зробити висновок, що, по-перше, розповсюджене використання певного слова або граматичного новотвору не є гарантією того, що воно увійде в літературну норму – «*ябай*» це доводить. По-друге, граматичні новотвори за стилем тяжіють більше до просторічної лексики, ніж до літературної норми, відповідно, ймовірність того, що вони стануть частиною загальноприйнятого мовлення не є високою.

1.2. «Ранукі-котоба» та їх функціонування в повсякденному мовленні японців

Серед граматичних новотворів одним із найбільш відомих є,

ранукі-котоба.

Ранукі-котоба – це спрощена (без додавання мори «ра») потенційна форма дієслова другої групи. Наприклад, речення «Я не можу їсти м'ясо» буде звучати як «*Ваташі ва о-ніку та таберенай*» (яп. 私はお肉が食べレナイ, замість «*Ваташі ва о-ніку та табеРАренай*» (яп. 私はお肉が食べられない) [26].

Подібна спрощена форма виникла у період Тайшю: (1912-1926). Ймовірно, вона могла взяти свій початок із творчого шляху лінгвіста Мацушіті Дайдзабуро (1878-1935), який у 1924 році у своїй праці «Стандартизована японська граматики» (переклад автора) (яп. 標準日本文法 /хьо:джюн ніхонго бумпо:/) дає світу знати про існування такої версії потенційної форми. Сам лінгвіст був родом з префектури Шідзуока, і тому чудово знав, що в місцевому діалекті справді функціонували слова на кшталт «*нігереру*» замість «*нігерареру*» (яп. 逃げられる – могли втекти). Лінгвіст Мігея Шігемацу (1872-1924) також підтверджує існування дієслівної форми *ранукі* у діалекті свого рідного міста Цуруока, що у префектурі Ямагата. Носії діалекту цього регіону Північно-східної Японії користувалися дієсловами «*окіреру*» (яп. 起きれる – могли трапитися) та «*укереру*» (яп. 受けれる – могли прийняти) [32, с.102-103].

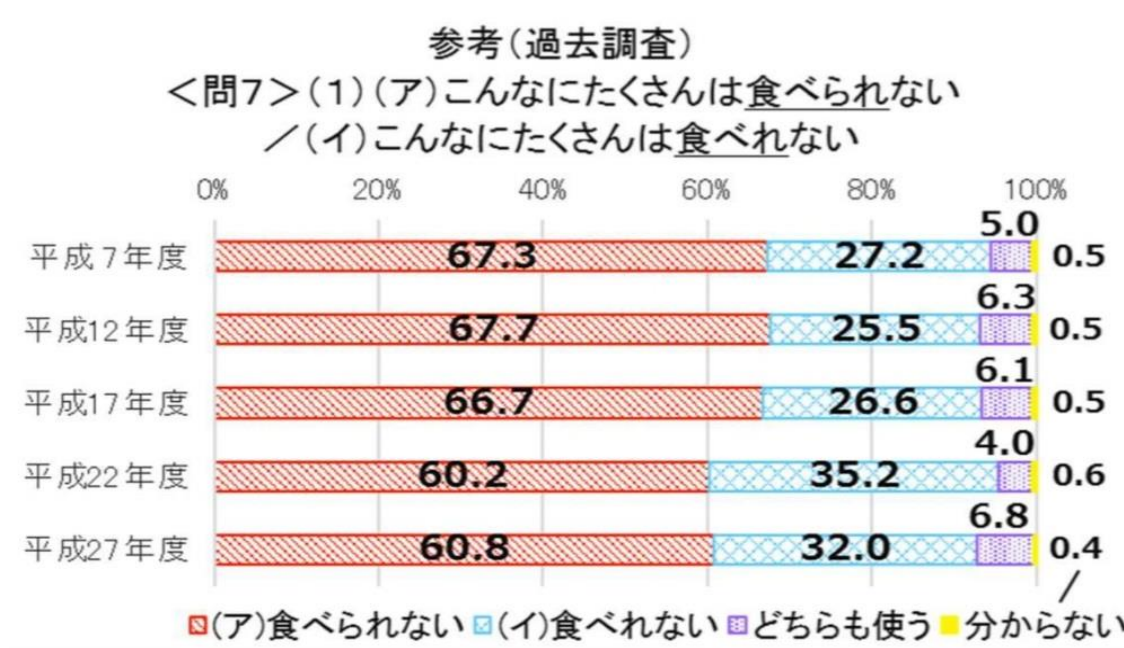
На думку Роджера Пульверса, австралійського драматурга, театрального режисера і перекладача, причина, чому *ранукі-котоба* прижились і полюбились багатьма японцями, полягає в тому, що в японській мові одним із популярних способів словотвору є опущення однієї або пари мор на початку чи у кінці слова. Візьмемо, наприклад, цікаву фразу «*сацу та куру*» (яп. サツが来る), яка перекладається як «копи йдуть». «*Сацу*» у цьому випадку – частина слова «*кейсацу*» (яп. 警察 – поліція). Або ж «*маджі?*» (яп. マジ?), тобто

«серйозно?», «ти не жартуєш?», що походить від прикметника «маджіме» (яп. 真面目 – серйозний). Власне тому, що у японській присутня подібна гнучкість словотвору, *ранукі-котоба* не сприймаються мовцями як щось чуже, хоча, особливо серед старшого покоління, досі існує думка про неправильність вживання подібної конструкції [20, с. 120-122].

Факт того, що для носіїв мови більш природним є використання *ранукі-котоба* підтверджує і лінгвіст, автор «Японської граматики для початківців» (яп. はじめての日本語文法/Хаджімете но ніхонго бумпо:/) Нода Хісаші. За опитуванням, що дослідник провів серед своїх студентів, більш ніж 90% у розмові надавали перевагу дієслову у *ранукі-формі* «*міреру*» (яп. 見れる – могли дивитися) замість «*мірареру*» (яп. 見られる). Натомість 75% використовували «*табереру*» (яп. 食べれる – могли з'їсти) замість «*таберареру*» (яп. 食べられる), і трохи більше половини мовців були за використання «*курабереру*» (яп. 比べれる – могли порівнювати) замість «*кураберареру*» (яп. 比べられる) [15, с.96].

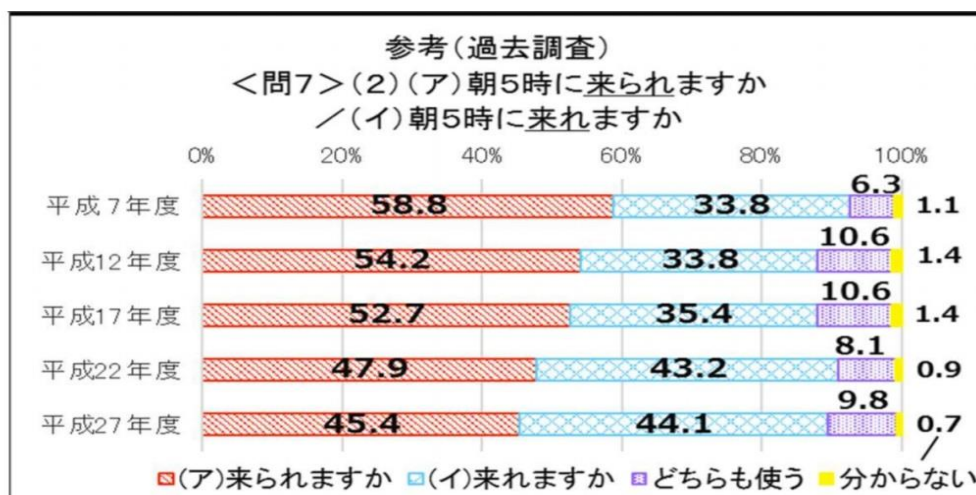
Натомість Міністерство культури і науки Японії надає нам наступні дані: згідно з результатами щорічного опитування, проведеного у 2020 році, участь в якому взяло 6000 осіб старше 16-ти років по всій країні, відсоток мовців, що вживають «*кореру*» (яп. これる), тобто «могли прийти», і «*міреру* – «могли побачити», відповідно перевищив 50% [28]. Докладніша інформація про зміст опитування наведена на наступних графіках:

Прим. автора: для зручності відсоток мовців, що використовують традиційну форму, позначений червоним кольором, *ранукі-котоба* – блакитним; тих, хто використовує обидві форми – фіолетовим, хто утримався –



(ЗОБРАЖЕННЯ 1)

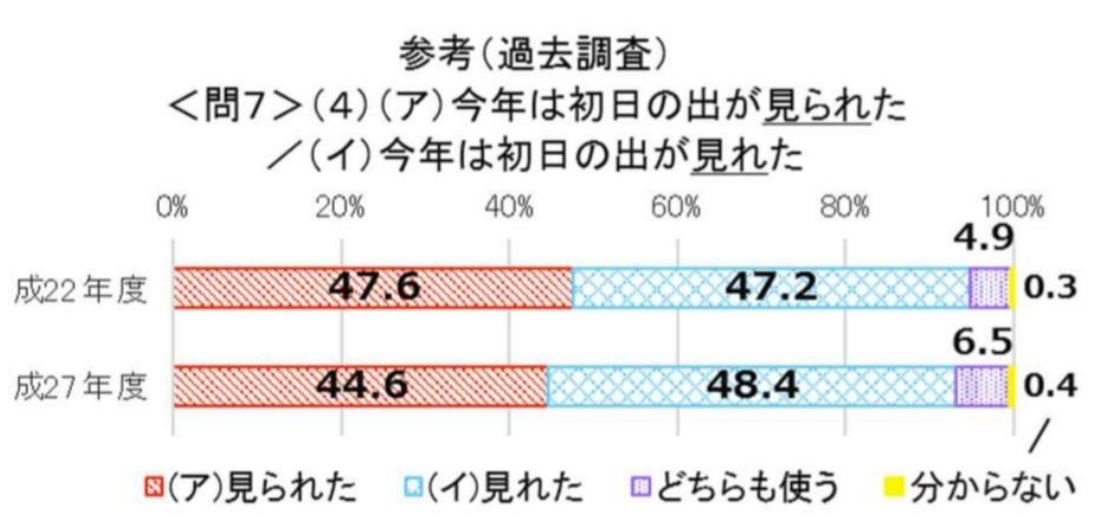
Згідно з першим зображенням 1 відсоток мовців, що використовують традиційну потенційну форма дієслова їсти – «*таберареру*», впав з 67,3% у 1995 році до 60,8% у 2015, у той час як відсоток прихильників *ранукі-котоба* зріс на 4,8%.



(ЗОБРАЖЕННЯ 2)

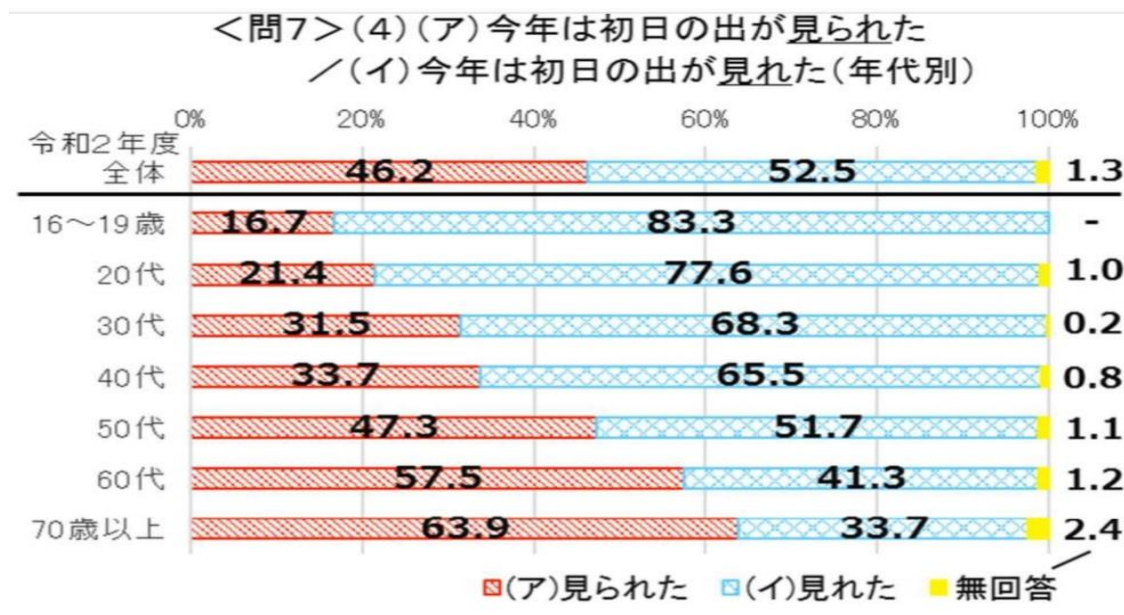
Дані на зображенні 2 вказують на те, що із потенційною формою дієслова приходити – «*корареру*» або «*кореру*» трансформація ще більш наочна. З 58,8% мовців, що використовували традиційну форму у 1995 році, залишилися 45,4% у 2015 р. – що розділило респондентів на два табори майже наполовину. Окрім цього, 10,6% респондентів у 2000 та 2005 роках і 9,8% у 2015 році, що теж є чималим показником, зізналися у використанні обох форм.

Ще більш цікавою є ситуація на зображенні 3 нижче.



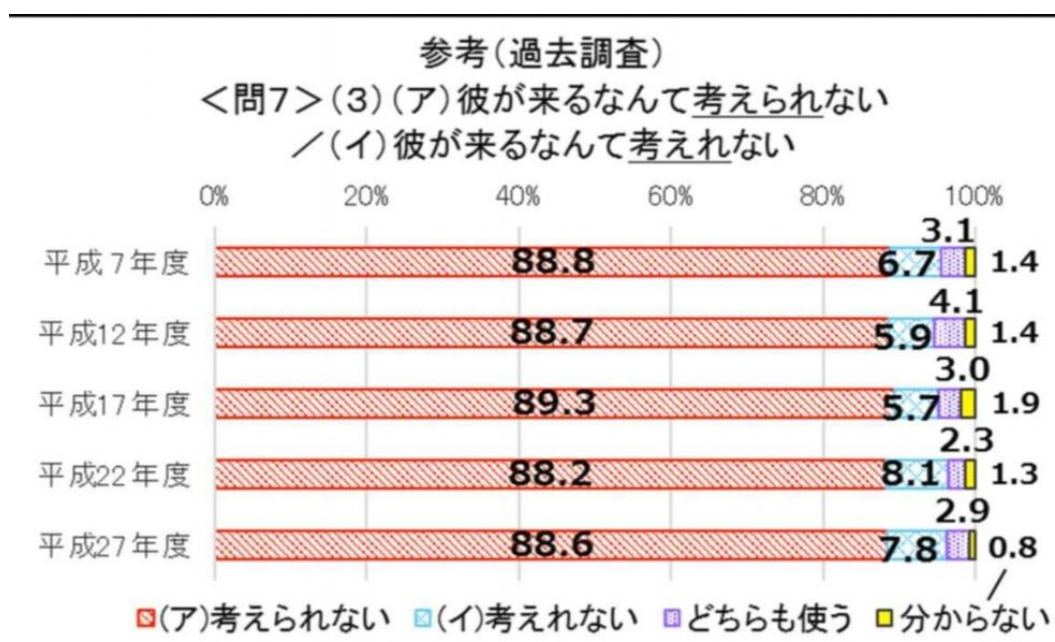
(ЗОБРАЖЕННЯ 3)

На зображенні 3 видно, як у 2015 році відсоток респондентів, що обрали *рануки*-форму дієслова «дивитися» – «*міреру*» на 3,8% більш за той, що обрали традиційну форму.



(ЗОБРАЖЕННЯ 4)

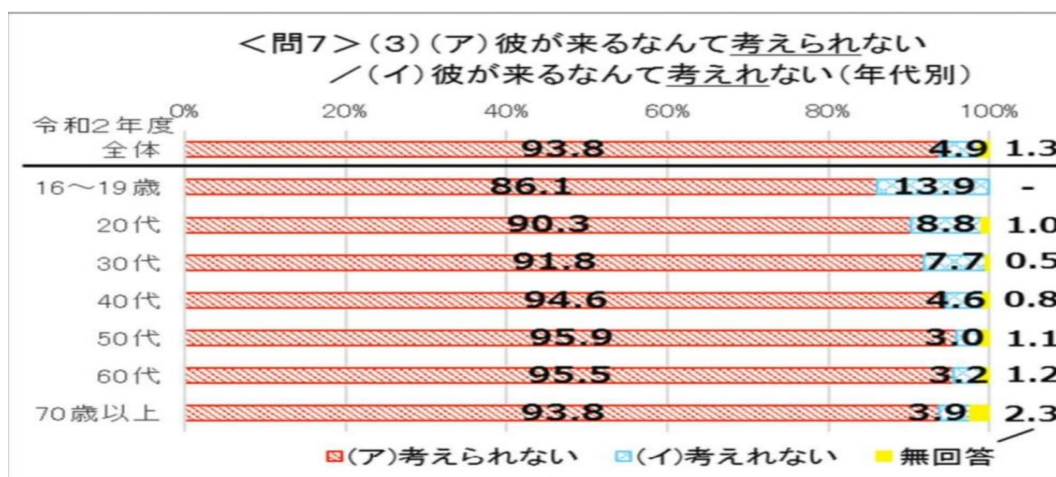
Одним із факторів переважання однієї форми над іншою є вік респондента, кореляція за яким відображена на четвертому графіку. Вимальовується закономірна тенденція – чим молодшим є вік респондента, тим вища вірогідність, що він буде використовувати *рануки-котоба*. Найбільший відсоток (83,3%) прослідковується у носіїв мови віком від 16 до 19 років і поступово падає, поки не досягає позначки 33,7% серед мовців старше 70-ти років.



(ЗОБРАЖЕННЯ 5)

Найменший показник використання *ранукі-котоба* ми спостерігаємо за результатами даних на п'ятому зображенні. Відсоток носіїв мови, що надають перевагу *ранукі*-формі дієслова «не думати» – «*кангаеренай*» склав 6,7% у 1995 році і зріс лише на 1,1% у 2015.

У випадку з дієсловом «не думати» відсоток мовців, що буде вживати *ранукі-котоба*, як і у випадку з «бачити», найвищий серед мовців від 16 до 19 років, і складає 13,9%. Втім даний показник навряд чи можна назвати презентабельним. Найнижчим же він був серед респондентів від 50 до 60 років, тобто 3%, про що свідчать дані на зображенні 6 нижче.



(ЗОБРАЖЕННЯ 6)

Якщо поміркувати про причини, чому показники *ранукі-котоба*, були найвищими у дієсловах «бачити» і «приходити», трохи нижчими у «їсти» та зовсім низькими у «думати», то взаємозв'язок із кількістю мор, тобто складів, у слові може мати значення. Чим довшим є дієслово, тим важче утворити від нього *ранукі*-форму. Порівняймо:

見る /*мі-ру*/ (дивитися) – 2 мори

来る /*ку-ру*/ (приходити) – 2 мори

食べる /*та-бе-ру*/ (їсти) – 3 мори

考える /*ка-н-га-е-ру*/ (думати) – 5 мор

Отже, можемо зробити висновок, що хоч *ранукі-котоба* і увійшли в активний склад лексики, все ж поки що не займають абсолютну більшість серед дієслів. Для більш широкого використання *ранукі-котоба* мають передувати наступні умови:

1. Вік респондента є важливим. Молодь частіше використовує дану форму у порівнянні зі старшим поколінням;
2. Станом на 2015 рік використання потенційної форми все ж збільшилося у порівнянні з даними 1995 року;
3. Кількість мор у слові може грати не останню роль: чим коротше слово, тим простіше створити від нього *ранукі* – конструкцію. Така теорія пояснює, чому короткі «*міреру*» і «*кореру*» використовувались у більшості випадків, ніж довгі «*табереру*» і «*кангаереру*».

Отже, *ранукі-котоба*, тобто спрощена потенційна форма дієслова, виникла в епоху Тайшью, ймовірно, з діалектів. І хоча, особливо серед старшого покоління, існує думка про неправильність вживання подібної граматики, вони стали надзвичайно популярними у розмовному мовленні, як доводить статистика. Згідно з щорічним опитуванням, проведеним Міністерством культури та науки у 2020 році, більше ніж половина респондентів використовує *ранукі-котоба* «*міреру*» – «могти дивитися» та «*кореру*» – «могти прийти». Більш того, відсоток використання зріс у період з 1995 по 2015 роки. Дані факти свідчать про те, що *ранукі-котоба* вийшли за межі просторічного мовлення і поступово наближаються до літературної норми. Даний висновок є цінним з тих причин, що *ранукі-котоба*, будучи рівнозначною заміною літературній потенційній формі, не будуть перекладатися як просторічна лексика.

1.3. Нетрадиційне вживання пасивного стану

Вживання пасивного стану не є характерним для української мови, чого не скажеш про японську. Для початку варто ознайомитись із поняттям «активного стану», «пасивного стану» і правилами вживання пасиву.

Пасив/Пасивний стан (яп. 受身 *укемі*) – один із станів дієслова. У пасиві об'єкт дії, що зазнає стороннього впливу, виступає підметом [3, с.381].

Актив/Активний стан (яп. 能動態 *нодо:тай*) – одна із категорій стану дієслова. Дієслова, виражені в активі, позначають дію або стан, спрямовані на певний об'єкт [3, с.19].

Пасив у японській мові можна поділити на 3 категорії:

1. Прямий пасив – «*чьокусецу укемібун*» (яп. 直接受身文), де додаток в активному реченні стає підметом у його пасивного варіанті.

Наприклад:

(1) 鈴木は佐藤に殴られた。(←佐藤は鈴木を殴った。)

/Судзукі ва Сато: ні нагурарета/ (← */Сато: ва Судзукі о нагутта/*)

Сузукі був вдарений Сато. (← Сато вдарив Сузукі.)

2. Опосередкований пасив – «*кансецу укемібун*» (яп. 間接受身文), де підметом виступає слово або словосполучення, що не є додатком в активному стані і може навіть не мати до нього відношення. Наприклад:

(2) 佐藤さんは、息子さんに死なれて、大きなショックを受けている。(← 息子が死んだ)

/Сато: сан ва мусуко сан ні шінарите, о:кіна шьокку о уктеіру/ (← */Мусуко га шінда/*)

Пан Сато глибоко вражений смертю сина. (←Його син помер.)

3. Присвійний пасив – «*мочінуші но укемібун*» (яп. 持ち主の受身

文), в якому власник певної речі, що виступає додатком в активі, стає підметом у пасивному реченні. При цьому річ, що йому належала, так і залишається додатком.

(3) 田中は佐藤に肩をこづかれた。(←佐藤は田中の肩をこづった。)

/Танака ва Сато: ні ката о кодзукарета/ (← /Сато: ва Танака но ката о кодзутта/)

Плече Танаки штовхнув Сато. (← Сато штовхнув Танаку у плече.) [13].

Речення, де підметом буде виступати плече Танаки, з точки зору японської граматики не буде вважатися правильним:

(4) 田中の肩が佐藤にこづかれた

/Танака но ката га Сато: ні кодзукарета/

Плече Танаки було зачеплене Сато.

Варто згадати, що дієслова в японській мові діляться на три групи, залежно від якої і буде змінюватися пасивний стан:

I група: *каку* → *какареру* (яп. 書く→書かれる писати → бути написаним),
кау → *кавареру* (買う→買われる купувати → бути купленим);

II група: *таберу* → *таберареру* (食べる→食べられる їсти → бути з'їденим);

III група: *муші суру* → *муші сареру* (無視する→無視される ігнорувати → бути проігнорованим) [14, с.213-218].

Під нетрадиційним вживанням пасивного стану у японській мові будемо розуміти додавання до *канго* (завжди у дієслівній формі належать до III групи) закінчення «*рареру*», наче маємо справу з другою формою дієслова, замість «*сареру*», що має бути за правилами граматики. Цікаво підмітити, що схожий

процес вербалізації *канго* існує також і в активному стані.

Професор Осацького університету Міяке Томохіро влучно підмічає, що лексемам китайського походження притаманна подібна гнучкість словотвору, адже у японській мові існують такі слова, як «*ронджіру*» (яп. 論じる – обговорювати, дискутувати) або «*якусу*» (яп. 訳す – перекладати), де одне дієслово належить до II групи, а друге – до I, хоч і містять у собі *канго*. За цією логікою дієслова на кшталт «*джікору*» (яп. 事故る – потрапляти в аварію; літературний варіант – «*джіко ні ау*»), «*мемору*» (яп. メモる – записувати, робити нотатки; літературний варіант – «*memo o toru*» або «*memo o suru*») та «*місуру*» (яп. ミスる – помилятися; літературний варіант – «*misu o suru*») не виглядають цілковитою помилкою через те, що *канго* ≠ дієслово III групи [16, с.110].

У своїй праці Міяке фокусується на зміні наголосу китайських лексем у процесі вербалізації, не досліджуючи серед якої категорії носіїв мови нетрадиційне вживання дієслів є поширеним. Відсутність цього важливого матеріалу спонукала нас до проведення анкетування, в якому в період з 24 січня по 24 лютого 2023 року взяло участь 80 осіб віком до 40 років. Матеріалом для анкети стали наступні дієслова: «*муші сареру*» → «*мушірареру*» (яп. 無視される → 無視られる – бути проігнорованим), «*саті ні ау*» → «*сатірареру*» (яп. 詐欺に合う → 詐欺られる – стати жертвою шахрайства), «*кокухаку сареру*» → «*кокуреру*» (яп. 告白される → 告られる – отримати зізнання (у коханні)), «*рачі сареру*» → «*рачірареру*» (яп. 拉致される → 拉致られる – бути викраденим), «*кьохі сареру*» → «*кьохірареру*» (яп. 拒否される → 拒否られる – отримати

відмову), «сокубаку сареру» → «сокубакурареру» (яп. 束縛される→束縛られる – бути обмеженим у свободі), «хо:коку сареру» → «хо:кокурареру» (яп. 報告される→報告られる – бути заявленим, оголошеним).

Найбільший відсоток позитивних відгуків отримало «кокуреру» – 86,3% респондентам вживання даної конструкції звучить природньо. Наступним в рейтингу йде «сареру» – 52,5% мовців не бачать проблеми у використанні закінчення «рареру» із даним словом. За ними йдуть «кьохірареру» та «мушірареру» – 50% та 46,3% відповідно. Найменший відсоток позитивних відповідей отримали «сокубакурареру» та «хо:кокурареру» – менше ніж 3,8%. Ці два дієслова будуть розглянуті більш детально далі.

Ті респонденти, яким нетрадиційне вживання пасивного стану ріже вухо, в якості причини найчастіше вказували наступне:

1. *Канго* у поєднанні із закінченням «рареру» суперечить правилам японської граматики.
2. *Канго* у поєднанні із закінченням «рареру» звучить наче просторічна лексика.
3. *Канго* у поєднанні із закінченням «рареру» звучить наче молодіжна лексика.

«Сокубакурареру» та «хо:кокурареру», про які було сказано вище, на відміну від інших дієслівних форм, були придумані спеціально для даної анкети з метою переконатися, чи може *канго*, яке складається більше ніж з двох мор, приймати закінчення «рареру». Обидва *канго* містять чотири мори – со-ку-ба-ку та хо-у-ко-ку відповідно. Більшість респондентів, що позначили дані конструкції, як неприродні, в якості причини вказали наступне:

1. *Канго* у поєднанні із закінченням «рареру» суперечить правилам японської граматики.

2. Кількість мор перед «*рареру*» завелика.

По аналогії з *ранукі-котоба*, які детально було розглянуто у розділі 1.2., чим більша кількість мор, тим менше вірогідність, що на базі даного слова виникне граматичний новотвір.

Також проаналізувавши окремі коментарі респондентів, ми зрозуміли сферу вживання нетрадиційного пасивного стану. Абсолютна більшість вказала, що вживають дану конструкцію лише у спілкуванні із друзями та сім'єю, тобто людьми з близького кола, віком приблизно до 35 років. І навпаки повністю недоречно використовувати, наприклад, «*сагірареру*» або «*мушірареру*» при комунікації зі старшими або у формальній обстановці.

Отже, можемо зробити висновок, що нетрадиційне вживання пасивного стану належить до просторічної лексики, через що не підходить для спілкування із старшими або не дуже близькими людьми. Так само, як із *ранукі-котоба*, кількість мор відіграє важливу роль – чим довшим є слово, тим важче утворити на його основі граматичний новотвір.

1.4. Використання граматичної одиниці «*дзендзен*» у стверджувальних реченнях

Питання про правильність вживання певного слова або граматичної конструкції можуть виникати навіть у носіїв мови. І це не обов'язково означає, що людина, яка ставить подібні запитання, малоосвічена. Ми відтворюємо у розмові граматику рідної мови, у більшості випадків, на автоматизмі, не задумуючись про правила. Така тенденція стосується і носіїв японської мови.



なほみさん

2022/4/16 12:56

3回答

全然大丈夫とか全然いいよって日本語おかしい
んですよね

日本語・57閲覧

(Транскрипція написаного на зображенні вище: /Дзендзен дайджьобу
тока дзендзен іі йо тте ніхонто тте окашіін дес йо не/ – «Все нормально!» або
«Все добре!» – це ж неправильно так казати, правда?)

На Yahoo 知恵袋 (яку чиєбукуро), тобто відомій в Японії BBS –
електронній дошці оголошень, де користувачі можуть ставити питання,
отримувати відповіді на них, загалом обмінюватися знаннями та порадами,
періодично можна простежити запити (один із таких бачимо вище), чи можна
вважати правильним використання прислівника «дзендзен» (яп. 全然 – зовсім
ні (із заперечними реченнями), абсолютно (із стверджувальними реченнями)).
Це свідчить про те, що використання даного прислівника у заперечному
реченні звучить більш природньо ніж у стверджувальному.

Необхідно з'ясувати, чи справді «дзендзен» у поєднанні з
стверджувальним реченням порушує правила граматики. Якщо ні, то з яких пір
цей прислівник став асоціюватися із заперечною формою.

У праці дослідниці Шігакканського університету (м. Обу, префектура
Аїчі) Како Юко, присвяченій дослідженню «дзендзен» у стверджувальних
реченнях, міститься інформація про те, що до часів Тайшьо, тобто до 1926 року,
«дзендзен» використовувалося у значенні «субете», «суккарі» (яп. 全て、すっか

り – все, повністю) як із заперечними, так і зі стверджувальними реченнями. Читання самих ієрогліфів теж було «суккарі» або «маруде» [30, с.42]. Але з початком епохи Шьо:ва (1926-1989) використання «дзэндзен» звузилося до заперечної форми.

Ще один дослідник японської мови Нііно Наоя у своїй праці «Про дослідження змін у сучасній японській мові. Неправильне вживання та зміни, що залишаються непоміченими»(яп. 「現代日本語における進行中の変化の研究 『誤用』 『気づかない変化』を中心に」/*Гендай ніхонго ні океру шінко:чю: но хенка но кенкю: тойо: кідзуканай хенка о чю:шін ні/*) припускає, що подібний перехід до вживання «дзэндзен» із заперечною формою у період Шьо:ва стався через те, що у стверджувальному реченні часто після даного прислівника слідували слова на кшталт «сакуджьо:суру» (яп. 削除する – видаляти), «бунрісуру» (яп. 分離する – розділяти), «ю:тай» (яп. 有害 – шкідливий) – тобто ті, що самі по собі містять негативне значення [31].

Како Юко вказує також на те, що не є принципово важливим, чи використовується «дзэндзен» у заперечній формі, оскільки слово «абсолютно» має з самого початку сильне значення. Наведемо зрозумілий приклад:

(5) A: 異性の友達と、2 人きりでプリクラは撮りますか？ 写真ではなく、あえてプリクラです。

B: 全然撮りますよ。

A: /*Сей но томодачі то, футарікірі де пурікура ва торімаска? Шяшін де ва нау, аете пурікура дес. Футарі ва цукіаттеінай моно да то шімас/.*

B: /*Дзэндзен торімас йо!/*

A: Чи можете ви зробити пурікуру (прим. автора: фотокартка з

додатковим набором ефектів фотошопу) друзів, хлопця і дівчини? Не фотографію, а саме пурікуру.

В: Звичайно, зроблю!

У ситуацій, наведеній вище, мовець В використовує «дзендзен» зі стверджувальною формою з метою запевнити свого співрозмовника, що, звичайно, без проблем він виконає його прохання.

З посиланням на автора, Како стверджує, що «дзендзен» звучить для японських мовців більш природньо у порівняльному контексті. Наприклад:

(6) キリンは首が全然長い。/キリンの首は人間なんかよりも全然長い。

/Кірін ва кубі та дзендзен нагай./Кірін но кубі ва нінген нанка йорі мо дзендзен нагай/.

У жирафа дуже довга шия/У жирафа шия **набагато** довша ніж, наприклад, у людини.

або

(7) 昨日は子供と丸一日遊んだので、全然疲れた。/昨日は子供と丸一日遊んだので、普段の仕事なんかより全然疲れた。

/Кіно: ва кодомо то мару ічінічі асонда но де, дзендзен цукарета./ Кіно: ва кодомо то мару ічінічі асонда но де, фудан но шітото нанка йорі дзендзен цукарета./

Вчора я цілий день грався з дітьми, тому **дуже втомився**./ Вчора я цілий день грався з дітьми, тому **втомився точно більше** ніж на роботі.

Тобто «дзендзен» у стверджувальному реченні підсилює ступінь характеристики дієслова, прикметника або іменника, перед яким стоїть. У прикладі (6) прислівник «дзендзен» чудово ілюструє, що шия жирафа у рази довша у порівнянні з людською. У прикладі (7) мовець підкреслює, що він набагато більше втомився гратися з дітьми, ніж якби провів цілий день на

роботі.

Отже, можемо зробити висновок, що «дзендзен» використовувалося у стверджувальних реченнях до початку епохи Шьова. Після цього розповсюдилися думка, що правильним вживанням буде вважатися комбінація даного прислівника із заперечною формою. Тобто сучасне вживання «дзендзен» у таких фразах, як «дзендзен дайджьобу» або «дзендзен» ікеру» – це повернення до традицій минулого.

1.5. Новоутворені дієслова (на прикладі «рімуру», «дісуру», «тапіру») та їх стилістичне навантаження

В усному мовленні, як і на просторах Інтернету особливою любов'ю публіки користуються сленгізми. Сленг як експресивно-емоційна лексика розмовного стилю викликає неоднозначне ставлення серед науковців. Деякі з них прихильно ставляться до нього, інші ж – критично, посилаючись на негативну конотацію [5, с.4].

Сленгові слова й вирази також сприймаються як дань моді, спосіб показатися сучасним, бути «в темі». На просторах соціальних мереж, особливо, Твіттеру можна натрапити на наступний пост:

(8) いつもずるいことばかり言っているからリムった

/Цумо зуруй кото іттеіру кара рімутта/

Він/вона завжди говорить мені якісь неприємні речі, тому видалила його/її.

Слово «*рімуру*» (яп.リムる) походить від англ. *Remove* (видаляти) і використовується у значенні «видаляти зі списку друзів, відписатись від чиєїсь сторінки у соціальних мережах, особливо Твіттері» [23]. І хоча у японській мові існують питомі слова на позначення «видаляти», наприклад, речення або

надрукований текст – «сакуджьо:суру» (яп.削除する) або «кесу» (яп.消す), на просторах Інтернету «**рімур**» зайняло своє почесне місце у ложі Інтернет-сленгу.

Наступним цікавим постом у Твіттері може бути:

(9) 好きな人にディスられると一番きつい

/Суки на хіто ні дісурареру то ічібан кіцуй/

Найбільш болісно, коли тебе принижує кохана людина.

«**Дісуру**» (яп. ディスる або dis る) – принижувати, злословлювати людей, ідею, поняття, річ і так далі. Ймовірно, походить від англійського слова «disrespect» (зневажати) і активно почало вживатися в Інтернет-просторі на початку 2000-х [25].

В українського дієслова «зневажати» є японський відповідник «*найгашіро ні суру*» (яп. 蔑ろにする); а на просторах Інтернету останнім часом користується популярністю неологізм «хейтити», від якого був утворений іменник «хейтер», тобто анти-фанат, людина, яка тебе відкрито недолюблює. Походять ці два слова від англійського слова «hate», тобто «ненавидіти». Залежно від контексту «дісуру» може варіюватися від просто «зневажати» до «хейтити».

Поглянемо, який може бути розвиток подій, коли запозичується слово із таким самим значенням, що вже існує у мові. Мовознавець Шібата Такеші виділяє чотири потенційні шляхи:

1. *Гайрайто* не приживається і виходить із ужитку.
2. *Гайрайто* витісняє питоме слово.
3. *Гайрайто* і питоме слово стають синонімами.
4. *Гайрайто* і питоме слово «розділяють сфери впливу».

Як приклад, візьмемо «*гурін*» (англ. green «зелений») – відповідник японського «*мідорі*» (яп. 緑). Дане запозичення пішло за четвертим сценарієм: для позначення чогось штучного, створеного людськими руками на кшталт газону або поля для гри в гольф ми використаємо «*гурін*», натомість «*мідорі*» використовується для позначення зеленого кольору, зелені, чогось природнього [9, с.17-18].

У випадку з «*дісуру*» та «*римуру*» можна спостерігати схожу з четвертим сценарієм картину: обидва сленгові слова частіше використовуються в Інтернет-просторі, у той час як у живій розмові можна вжити їх літературні інваріанти.

«*Тапіру*» (яп. タピる) – пити чай з бульбашками тапіоки. Особливо це слово стало популярним у 2018-2019 роках, коли кафе та ресторани, де подавався цей напій, користувалися надзвичайним попитом [24].

Усі три вищезазначені слова відносяться до лексичного шару *тайрайто*. Дамо визначення поняттю.

Японський лінгвіст Ішівата Тошіо (1928 р.н.) відносить до *тайрайто* (яп. 外来語 досл. «слова, запозичені зовні») слова, запозичені з інших мов, що увійшли до японського лексичного складу. *Канго* (яп. 漢語), тобто запозичення з китайської мови, теж мають входити до цієї категорії, але в межах японської лексикології традиційно до *тайрайто* відносять запозичення з європейських мов [21].

Періодично лунає думка, що нібито *тайрайто* псує чистоту мови, але чи відповідає дана теза дійсності? Насправді, слова іноземного походження здавна влітали у структури японської мови. 80% географічних назв на острові Хоккайдо, що лежить на півночі Японії, походять з мови айну (назва

народності) [22], а такі слова як «ментайко» і «хатаке», ймовірно, походять із корейської мови [29].

З'ясуємо, за яким механізмом слова з'являються у мові.

Лінгвіст Йонекава Акіхіко виділяє три причини:

1. Соціальна (яп. 社会的理由 /*шіякайтекі рію:/*) – слово існує, бо є соціальна необхідність його використовувати.

2. Психологічна (яп. 心理的理由 /*шінрітекі рію:/*) – перейменування вже існуючого слова, бо воно, наприклад, дискримінаційне або ж надання нового значення.

3. Лінгвістична (яп. 言語的理由 /*генготекі рію:/*) – зміна правопису і вимови [18, с.21-43].

Гайрайто припинить своє існування у випадку зникнення реалії, яку воно позначає. Так вийшли із ужитку «куруку» (яп. クリク), тобто вузький водний канал у китайському стилі, та російське слово «дамой» (яп. ダモイ), яке використовували японці, повертаючись на Батьківщину [10, с. 70].

«Рімуру» й «дісуру», ймовірно, теж можуть виникнути з активного ужитку зі зниженням популярності соціальних мереж, що, втім, важко уявити у наш час. Дієслово «тапіру», хоч і не зникло на даний момент часу, не є аж надто популярним серед молоді словом. Як було зазначено вище, роками «тапіокового буму» були 2018-2019.

Наостанок в дискусії про *гайрайто* важливо підмітити проблеми, які виникають при їхньому використанні. Наприклад, відомо, що рекламні лозунги багаті на використання *гайрайто*, навіть тих, які не є загальноживаними, що перешкоджає повному розумінню змісту написаного [17, с.34].

1.6. Конструкція «... (мітай на) канджі»

Граматична конструкція «*мітай*» часто перекладається українською як «наче», «немовби». Також ще один допустимий варіант уживання – будучи невпевненим на 100% відсотків у своїх словах, мовець вдається до непрямої передачі змісту висловлювання. Наприклад:

(10) 彼はりんごが好きじゃないみたい

/Каре ва рінго га сукі джя най мітай/

Він, здається, не любить яблука.

(Я не знаю на 100%, чи це так, але судячи з можливих особистих спостережень або чийхось слів, роблю такий висновок).

За правилами японської граматики, якщо *мітай* стоїть перед іменником, то в такому випадку між ним і *канджі* необхідно поставити частку «на».

«*Канджі*» (яп. 感じ), у свою чергу, перекладається як «почуття», «відчуття», і, будучи частиною конструкції «*мітай на канджі*» може перекладатися як «є таке відчуття/враження, ніби...», «здається ніби». Давайте проаналізуємо думку, що хоче донести мовець, використовуючи дане словосполучення. Ймовірно, він хоче донести думку про загальне або особисте відчуття від певної події, що склалося у нього. При цьому, як було зазначено вище, «*мітай на*» використовується у випадках, коли мовець не на 100% впевнений в поданій інформації або хоче підкреслити, що є певні докази, чому він прийшов до такого висновку. Таким чином, навіть заявляючи про свої відчуття і враження, ми не звучимо надто прямолінійно і категорично, і у ситуації, якщо певне твердження виявиться хибним, зможемо уникнути серйозної відповідальності за власні слова.

Дане припущення підтверджує дослідниця, професорка кафедри японістики Ратгерського університету у штаті Нью-Джерсі Сенко Кей Майнард

у своїй праці «Як не крути, це все ж японська, чи не так?» (яп. ていうか、やっぱり日本語だよね /теюка, яппарі ніхонго да йо не/, 2009). На думку японістки, використовуючи конструкцію «мітай на канджі» мовець може не тільки пом'якшити категоричність свого висловлювання, але й уникнути відповідальності за сказане, оскільки воно звучить неначе цитата іншої людини. Як приклад наводиться діалог нижче:

<розмова між колегами на робочому місці>

女性教師: 中間試験だったのに、欠席者が多くて。

/Джьюсей кьо:ші: Чю:кан шікен датте но ні, кессекіша та оокуте./

Жінка-викладач: Проміжний іспит, а так багато відсутніх.

男性教師: あ、僕のクラスも、最近欠席が多いよ。

/Дансей кьо:ші: А, боку но курасу мо, сайкін кессекі та ооі йо./

Чоловік-викладач: Ага, в моєму класі теж останнім часом так.

女性教師: やっぱり。

/Джьюсей кьо:ші: Яппарі./

Жінка: Отже ж...

男性教師: 中には「忙しくて、勉強する時間がない」なんてホザく学生もいてさ。

/Дансей кьо:ші: Нака ні ва «Ісогашікуте, бенкьо: суру джікан та най» нанте хозаку такусей мо іте са./

Чоловік-викладач: «Через зайнятість немає часу вчитись», – бормочать

деякі студенти.

女性教師：そうなんですか。

/Джьюсей кьо:ші: Со: нан деска?/

Жінка-викладач: Он воно як?

男性教師：あいつら、なに、考えてるんだ。

/Дансей кьо:ші: Айцура, нані, кангаетерунда./

Чоловік-викладач: І про що вони взагалі думають?

女性教師：全く。勉強することが本業だろ、いい加減にしろ、みたいな。

/Джьюсей кьо:ші: Маттаку. Бенкьо: суру кото та хонгьо даро, іі катен ні шіро, мітайна./

Жінка-викладач: Боже ти мій! Вчитися – це їх основна задача. Досить уже!

В останній фразі діалогу вище жінка-викладач використовує фразу «*іі катен ні шіро*», що перекладається як «досить», «годі вже», явно будучи невдоволеною ставленням деяких студентів до навчання. Але враховуючи те, наскільки дана фраза може звучати різко і безкомпромісно, мовець додає у кінець речення «*мітай на*», тим самим наче заховавши власне висловлювання в обгортку чужої цитати, при цьому вдаючись передати свої негативні емоції з приводу ситуації.

Для японців, які будь-якою ціною намагаються уникати гострих кутів, конструкція «*мітай на*» є дуже зручною, оскільки дозволяє висловити свої почуття з приводу певної ситуації, не провокуючи на конфлікт [11, с.90-92]. Схожу думку розділяє і лінгвіст, професор університету Окаями Цуцумі Рьоічі у

своїй праці «Неповноцінна японська» (яп. いい加減な日本語 / *ii kagen na nihongo* /, 2022). Автор зазначає, що окрім «канджі де» в японській часто використовуються й інші слова, що підкреслюють невпевненість у сказаному. Наприклад, «нанка» (яп. なんか – якимось чином), «атарі» (яп. あたり – десь в районі...), «демо» (яп. でも – хоча б).

(11) 今晚あたり、飲みに行きませんか。

/Комбан **атарі**, номі ні ікімасенка?/

Чи не випити нам **десь в районі** сьогоднішнього вечора? [13, с. 147]

Ще одна можлива причина, чому «канджі/мітай на канджі» не звучить надто категорично полягає у морфологічній структурі: «канджі» є іменником.

Порівняймо:

(12) 明日は雨が降るようです。

/Ашіта ва аме га фуру йо: дес./

Здається, завтра піде дощ.

(13) 彼は来る筈だ。

/Каре ва куру хадзу да./

Він має прийти.

З огляду на суттєві граматичні відмінності між японською і українською мовами переклад нашою здійснюється через дієслово, але у японському варіанті «здається», «має» – іменники. І в даному контексті це свідчить про те, що деяким речам властива певна характеристика, неначе ми говоримо про якісь загальновідомі **об'єктивні** поняття, а не висловлюємо **суб'єктивно** власну думку [13, с. 149].

Отже, конструкція «мітай на канджі» є чудовим інструментом для висловлення власної думки без загрози бути надто прямолінійним і

нетактовним, оскільки з точки зору граматики вона завуальована під цитату іншої людини і не звучить категорично. Дуже зручний граматичний новотвір в контексті японського менталітету, але в українській мові, на жаль, відсутня подібна конструкція. Відповідно при перекладі, за умови, що «*мітай на канджі*» виконує функцію зняття відповідальності з мовця, можна використати таку перекладацьку трансформацію як компресія.

Висновки до першого розділу

У першому розділі ми дали визначення поняттям «граматичний новотвір» та «просторічна лексика», до якої новотвори є найбільш близькими, детальніше розглянули наступні конструкції з прикладами до них, визначивши їх значення та сферу вживання.

Ранукі-котоба, тобто спрощена без мори «ра» потенційна форма дієслова, хоч поки що не отримала свого визнання як літературна норма, користується величезною популярністю у розмовній мові. Наприклад, відсоток мовців, що використовують «*міреру*» і «*кореру*» перевищив 50%. При творенні не останню роль відіграє кількість мор – чим їх менше, тим більше мовців буде використовувати дане слово. Ймовірно, з цих причин відсоток японців, які вживали «*табереру*» і «*кангаеренай*» менше.

Під нетрадиційним вживання пасивного стану маємо на увазі додавання до *канго* закінчення «*рареру*» замість «*сареру*». За результатами проведеної анкети ми дізналися, що дана конструкція, належачи до просторічної лексики, є прийнятною для спілкування з друзями та близькими людьми молодого віку. Як і у ситуації з *ранукі-котоба*, ми виявили взаємозв'язок кількості мор і частоти вживання слова.

Прислівник «*дзєндзєн*» хоч і використовувався у стверджувальних реченнях до початку епохи Шьо:ва, та часто з дієсловами з негативним підтекстом (видаляти, розділяти), що могло спричинити виникнення та розповсюдження думки, ніби правильним вживанням буде комбінація даного прислівника із заперечною формою.

«*Рімуру*», «*дісуру*», «*таніру*» є гайрайго, що служать Інтернет-сленгізмами. Попри твердження, нібито гайрайго «псують» японську мову, вони існують у мові, бо є соціальна необхідність для їхнього використання.

Конструкція «*мітай на канджі*» є дуже зручною для носіїв японської мови, які передусім цінують гармонію в особистісному і робочому спілкуванні, оскільки дозволяє «вкласти» власну думку в структуру об'єктивного висловлювання

РОЗДІЛ II. НОВОТВОРИ У ЯПОНОМОВНОМУ МЕДІЙНОМУ ПРОСТОРИ: СТИЛІСТИЧНИЙ І ПЕРЕКЛАДАЦЬКИЙ АСПЕКТИ

2.1. Специфіка та способи перекладу японських граматичних новотворів українською мовою

Перед початком аналізу матеріалу з японського мас-медіа простору необхідно дати точне визначення поняттям «переклад» і «перекладацька трансформація». У «Теорії і практиці перекладу» українського мовознавця Коптілова В.В. знаходимо наступне визначення «перекладу»:

«У найзагальнішому плані переклад можна визначити як збереження змісту повідомлення при зміні його мовної форми» [6, с.9].

Зміну мовної форми неможливо уникнути при перекладі таких віддалених за спорідненістю між собою мов як українська та японська. Інший порядок слів, помітна різниця у граматичних категоріях спонукають нас до вживання різноманітних граматичних трансформацій.

Селіванова О. описує «перекладацьку трансформацію» наступним чином:

«Перекладацька трансформація – це перетворення, модифікація форми або змісту й форми в перекладному тексті з метою досягнення балансу різних видів інформації та прагматичного впливу на адресата порівняно з текстом оригіналу» [2, с.90].

Подібне визначення є близьким нам, оскільки «перекладацька трансформація» – це, в першу чергу, перетворення. Для правильної передачі стилю повідомлення необхідно поставити запитання: «Що хотів сказати автор? Який конотативний відтінок у його повідомленні?» Для перекладача є важливим зберегти специфіку оригіналу, його загальну атмосферу, а для цього ніхто не зобов'язує перекладати максимально близько до оригіналу кожне

слово: можна десь не додати, а потім пізніше це компенсувати.

У «Методології художнього перекладу» Бондаренка І.П. запропоновано поділити перекладацькі трансформації на:

1. лексико-семантичні;
2. граматичні;
3. морфологічні;
4. стилістичні
5. комплексні [1, с.28-29].

Лексико-семантичними трансформаціями, що будуть застосовані у даній роботі, є контекстуальна заміна, конкретизація значення, описовий переклад, антонімічний переклад, компресія, декомпресія, калькування.

Бондаренко І. вказує, що «просторічну лексику можна замінити на таке саме просторіччя, що існує в мові перекладу» [1, с.78]. В такому випадку ми маємо справу з контекстуальною заміною. До стилістичних трансформацій, що будуть застосовані у роботі, також належать логізація, тобто заміна у перекладі нейтральним за значенням відповідником, та експресивація, підсилення значення шляхом заміни емоційно-забарвленою лексикою.

Наприклад, слово «сацу» (яп. サツ) ми з допомогою контекстуальної заміни переклали як «копи». Допустимим варіантом перекладу може бути також «лягавий». У випадку використання логізації ми б переклали нейтральним відповідником «кейсацу» (яп. 警察), тобто «поліція», яке, втім, не підходить за стилістичним навантаженням. Головною задачею при перекладі ставимо донести думку автора та зберегти, по можливості, стиль мовлення, залежно від якого застосуємо зазначені вище три стилістичні трансформації.

Як було сказано вище, багато відмінностей існує в граматичній структурі в японській та українській мовах. Враховуючи цей факт, застосуємо наступні

граматичні трансформації: зміна порядку слів, поділ, інтеграція.

До морфологічних перекладацьких трансформацій, що будуть застосовані, відносимо граматичну заміну частини мови, числа, стану, вищо-часових форм дієслова, а також заміну словосполучення словом і навпаки.

Застосуємо вище наведені трансформації на реальному прикладі:

ご自身でその文章を自分で書くのが苦手だなと思っているよりもルールのある文章を書くのがやっぱりちょっと苦手だなと思われているという感じじゃないかなとおもうんですけど

/То джішін де соно буншьо: о джібун де каку но та нітаме да на то омоттеіру йорі мо ру:ру: но ару буншьо: о каку но та яппарі нітаме да на то омоваретеіру то ю канджі джя най кана то омоундес кедо.../

У мене чомусь склалось враження, ніби Вам не стільки не подобається писати сам текст, скільки робити це за правилами [71].

При перекладі даного уривка ми застосуємо контекстуальну заміну (шанобливий префікс «то» замінимо на українське ввічливе «Вам»), антонімічний переклад («нітаме» переклали заперечною формою «не подобається»), компресію (частини з «омоваретеіру» залишається неперекладеною), не можемо уникнути зміни порядку слів та граматичної заміни частини мови і стану. Крім цього автор використовує конструкцію «канджі»,; таким чином ми можемо почати уривок з «У мене **чомусь** (не знаю, чому?) склалось враження...». Хоча в українській мові й немає конструкції на кшталт «мітай на канджі», яка дозволяла б знімати з себе відповідальність за сказане, все ж серед засобів рідної мови є слова, наприклад, «чомусь», що не дають повної конкретики.

Отже, при перекладі українською неможливо уникнути граматичних перекладацьких трансформацій через суттєві структурні відмінності в

українській та японській мовах. Варто, по можливості, перекладати просторічну лексику таким же просторіччям, застосовуючи контекстуальну заміну. Разом із тим, оскільки головною задачею є зберегти думку автора, можна застосовувати логізацію та експресивацію.

2.2.Пости у Twitter та YahooJapan, коментарі до них, способи перекладу українською мовою

Корисним матеріалом для роботи послужили дописи користувачів відомої у всьому світі соціальної мережі Twitter та у Японії YahooJapan.

1. 2、3日LINE放置しただけで「無視られた」はしんどいってw

/Hi san ni chi Lайн хо:чі шіта даке де, мушірарета ва шіндой тте./

Напрягає, що 2-3 дні мовчання у Лайні (прим.перекл. (тут і далі примітка перекладача) відома в Японії соціальна мережа для обміну повідомленнями) ти **сприймаєш як ігнор** [33].

У даному прикладі при перекладі застосовано граматичну заміну частини мови – дієслово («мушірарета») → ігнор (іменник), граматичну заміну стану (пасивний стан в японському варіанті перекладений через активний в українському), заміну слова словосполученням, контекстуальну заміну (неформальне відтінок «мушірарета» переданий через іменник «ігнор»), зміну порядку слів.

2. なんか俺らを悪く見せようとするのはいいけど、てか悪かったところはあるよ。それは謝るよ。けどさ話無視られてんのこっちはわかる？無視られたら嫌でしょ？

/Нанка опера о варуку місейо: то суру но ва іі кедо, тека варукатта

*тогоро ва ару йо. Соре ва аямаруйо. Кед оса мушіраретен но коччі ва вакару?
Мушіраретара ія дешьо?/*

Окей, те, що ти хочеш нас показати у негарному світлі, нічого страшного – було за що. Вибачаюсь за це. Але не хочуть розмовляти і **ігнорять** тут тільки мене, розумієш? Неприємно бути **заігнореним**, правда? [34].

У цій ситуації при перекладі застосовано граматичну заміну частини мови, контекстуальну заміну («варукатта тогоро ва ару йо» → було за що), граматичну заміну стану (пасивний стан в японському варіанті перекладений через активний в українському), заміну слова словосполученням, контекстуальну заміну на лексичному рівні («мушірарета» → ігнорять, бути заігнореним), зміну порядку слів.

3. 今日も挨拶無視られた〜笑 今週上司いないし、今日からパワハラモ
ラハラ日記つけとこ。

*/Кьо: мо айсацу мушірарета. Коншю: джьооші інай ші, кьо: кара
павахара морахара ніккі цукетоко./*

Моє привітання сьогодні знову **проігнорили**. Цей тиждень боса не буде, тому заведу щоденник, де напишу про його пресинг на робочому місці та моральні знущання [35].

Цього разу при перекладі застосовано компенсацію (пресинг та моральні знущання на робочому місці), компресію («кьо кара» (укр. з сьогоднішнього дня) не перекладено українською), граматичну заміну стану (пасивний стан в японському варіанті перекладений через активний в українському), заміну слова словосполученням, контекстуальну заміну («мушірарета» → проігнорили), зміну порядку слів, заміну частина мови.

4. 詐欺られました！ギリギリいけるかなと思ったけど俺をブロックしたあと鍵垢にしたところを見るとちょうど俺が最初の被害者かもしれない。

/Сагіраремашіта! Гірі гірі ікеру кана то омотта кедо оре о бурокку шіта ато кагіака ні шіта токоро о міру то чьо:до оре та сайшьо но тісейшя камошіренай./

Мене надули! Нарешті я вже міг отримати, що хотів, але мене заблокували. А далі я побачив, як акаунт став закритим. Мабуть, я перша жертва[36].

На цьому прикладі застосована граматична заміна пасивного стану на активний та контекстуальна заміна («сагіраремашіта» → мене надули), зміна порядку слів, логізація («кагіака» → закритий акаунт), поділ 1 речення на 3, декомпресія, заміна частини мови.

5. 夢のつり橋ってどこまで拉致られた。でも楽しかったよ！

*/Юме но цурібаші тте токо маде рачірарета. Демо таношікатта йо!/
Мене силоміць притягли до Юме но цурібаші (прим.перекл.: назва мосту). Але було весело! [37].*

У цій ситуації застосовано заміну слова словосполученням, конкретизацію значення та контекстуальну заміну («рачірарета» →силоміць притягли), описовий переклад, заміна частини мови.

У цій ситуації застосовано заміну слова словосполученням, конкретизацію значення та контекстуальну заміну («рачірарета» →силоміць притягли), описовий переклад, заміна частини мови.

6. 学校帰り、(友達に)アニメイトに拉致られた。(＠Ikasumi_Nuts)

/Гакко: каері, (томодачі ні) анімейто ні рачірарета./

По дорозі зі школи подруга **потягнула мене** в «Анімейт» (прим. Перекл.: назва магазину) [38].

Тут використано заміну частини мови, заміну граматичного стану та контекстуальну заміну («*рачірарета*» → потягнула).

7. 大阪で19歳売人が8人に**拉致**ってボコられたけど、これ結構危ない話 Z 世代が犯罪者から金をせしめればいいのかと考えるのが増えているけど、そのうち稼いでいた老人から取ればいいのか、やらの思想が及んだり...

*/O:сака де джю:кю: сай байнін та **рачітте** боко**рарета** кедо, коре кекко: абунай ханаші. Дзетто седай та хандзайшя кара кане о сешімереба іі то кантаеру но та фуеіеіру кедо, соно учі касейдеіта ро:джін кара тореба іі, яра ні шісо: та ойондарі.../*

В Осаці 19-річний торговець забороненими речовинами був **викрадений** та жорстоко побитий вісьмома незнайомцями. Доволі небезпечна історія! Покоління Z (прим.перекл. так називають покоління людей, що народилися в період з кінця середини 90-х до приблизно 2010-го року) наразі дедалі більше думає про те, як вибити гроші зі злочинців, але потім вони переключать свій ракурс уваги на пенсіонерів, що чесно заробили свої статки [39].

Нами пропонується логізація та заміна граматичного стану («*рачітте боко**рарета***» → **викрадений** та **побитий**), експресивація («*тореба іі*» → можна вибити), описовий переклад, зміна порядку слів, заміна частини мови.

8. 今日**は**土曜**参観**！**なのに**！盛大**に**寝坊**早く**起きたらしい息子**に**スマホ**拉致**られてたー！そりゃアラーム聞こえないわけだもー！

*/Кьо: ва дойо:санкан! На но ні! Сейдай ні небо: хаяку окіта рашіі мусуко ні сумахо **рачірарета**! Соря ара:му кікоенай ваке да мо:!/*

Сьогодні субота і день відкритих дверей (прим.перекл.: день, коли батьки можуть прийти до школи чи дитячого садка, щоб подивитись, як навчаються їхні діти). Але! Я проспала, бо мій телефон **поцупив** син, який прокинувся раніше. Тому я й не почула звуку будильника! [40].

При перекладі цього фрагменту використано описовий переклад, заміну граматичного стану та контекстуальну заміну («*рачірарета*» → поцупив), зміну порядку слів, заміну частина мови.

9. 出品者から返品拒否られたのでヤフーに申請するが、まじ面倒。。

/Шюппінія кара хемпін кьохірарета но де яфу: ні шінсей суру та, маджі мендо:.../

Мені **відмовили** у запиті на повернення товару, тому напишу хоч до Yahoo (прим.перекл.: Боже, як це все напружно...) [41].

При перекладі цього фрагменту використовується поділ 1 речення на 2, заміна граматичного стану та логізація («*кьохірарета*» → мені відмовили), зміна порядку слів, декомпресія, заміна частини мови.

10. マスクしてないからって入店拒否られた。

/Масуку най кара, ню:тен кьохірарета./

Мене **не пустили** в магазин без маски [42].

Ми застосували заміну граматичного стану та логізацію («*кьохірарета*» → мене не пустили), зміну порядку слів, декомпресію, заміну частини мови.

11. 保険料いけたけど申請料が払えない...10 回以上拒否られてる.....

どうすればいいかわかる方いらっしゃいますか。

*/Хо:кенryo: iketa kedo shinsei ryo: ta haraenai...Дж.: кай іджьо:
кьохіраретеру...До: суреба іі ка вакару ката іраишиямаска?/*

Плата за страховку пройшла успішно, але комісію по заявці ніяк не можу оплатити. Більше ніж десять разів **мені відмовлено** в оплаті. Чи є хтось, хто розуміє, що треба робити? [43].

Вважаємо доречними в цій ситуації заміну граматичного стану та логізацію («кьохірарета» → мені відмовлено), зміну порядку слів, декомпресію, заміну частини мови.

12. 友人にコロナ一緒に体感してもらいたいから遊びに行っていていいか尋ねたら「家に近づくなw！」と拒否られた

*/Ю:джін ні корона ішишьо ні тайкан шіте мораітай кара асобі ні ітте іі
ка тадзунетара 「Ге ні чікадзукуна!!」то кьохірарета./*

Я запитав свого друга, чи можу я зі своїм коронавірусом прийти до нього додому. Мене не пустили зі словами: «Не наближайся до мого дому!» [44].

При перекладі даного уривку застосовано заміну граматичного стану та логізацію (кьохірарета→мене не пустили), зміну порядку слів, декомпресію, поділ, заміну частини мови.

13. 10年以上情報を教えている先生に、授業スライドを見せてほしいと提案したら、「恥ずかしいから嫌だ」って拒否られた...

/Джю: нен іджьо: джьо:хо: о ошіете іру сенсей ні, джюгьо: сурайдо о

місете хошіі то тей'ан шітара, [Хадзукашіі] кара ія да тте кьохірарета...!

Попросив учителя інформатики, що викладає у нас більше 10 років, показати мені слайди для уроків. Але йому стало ніяково, тому **він відмовив** [45].

Вважаємо доречним вжити заміну граматичного стану та логізацію («кьохірарета» → відмовив), зміну порядку слів, декомпресію, заміну частини мови.

14. 息子、すごい寝癖のまま学校行った... しかも、写真撮ろうとしたら拒否られた。

/Мусуко, сугой негуса но мама такко: ітта...шікамо, шяшін торо: то шітара кьохірарета./

Син так і пішов до школи зі своєю сонною гривною. Хотіла його сфоткати, але **мені не дозволили** [46].

При перекладі застосовано експресивацію («шяшін торо:» → сфоткати, заміну граматичного стану та логізацію («кьохірарета» → мені не дозволили), декомпресію, зміну порядку слів, зміну частина мови.

15. 昨夜から微熱。ずう〜っと微熱。咳き込みすぎて喉痛い。でも、元気。明日の出勤は拒否られたので、おとなしくしてます。

/Сакуя кара бінецу. Дзуууто бінецу. Секікомісугіте нодо ітай. Демо тенкі. Ашіта но шюккін кьо:хірарета но де, отонашіку шітемас./

Зі вчорашнього вечора легкий жар ніяк не спаде. Болить горло через надмірний кашель, але я в порядку. На роботу завтра **мені не дозволили** вийти, тому спокійно собі лежу і відпочиваю [47].

У даному прикладі при перекладі застосовано декомпресію, інтеграцію, зміну порядку слів, заміну граматичного стану та логізацію («кьо:хірарета» → мені не дозволили), заміну частини мови.

16. 私が子育てに追われて旦那にかまっていないからって今日ボロく言われて...ワンオペ大変だから協力して欲しい、そしたら少しは余裕できるとお願いしたら、それは拒否られた。

/Ваташі та косодате ні о:варете данні ні каматтенай кара тте кьо: борокусо іварете...Ванопе тайхен дакара кьо:рьюку шіте хошіі, сошітара йою: декіру то онетай шітара, соре ва кьохірарета./

Догляд за дітьми настільки зайняв увесь мій час, що я зовсім забула про чоловіка, про що він досить грубо сказав сьогодні. Складно займатися дітьми самотужки, тому я попросила його про допомогу, таким чином у мене з'явиться трохи вільного часу. Але **отримала відмову** [48].

Ми використали декомпресію, поділ, зміну порядку слів, заміну граматичного стану та логізація («кьо:хірарета» → отримала відмову), заміну частини мови.

17. 新しい幼稚園を探して電話して「発達障害？入れますよ！全然大丈夫です。1クラスに何人かいます。重度知的障害と自閉症？いますよ。大丈夫ですよ。」反対に不安になるよ(笑)

/Атарашіі йо:чіен о сагаші де денва шіте [Хаттацу шьо: тай? Хайремас йо! Дзэндзен дайджьо:бу дес. Ічі курасу ні наннінка імас. Джю:до чітекі шьо: тай то джіхейшьо:?Імас йо. Даджьо:бу дес йо.] хантай ні фуан ні

нару йо:)/

Шукаю зараз новий дитячий садок. Зателефонувавши в один, почула: «Порушення в розвитку? Зовсім ніяких проблем! В класі є декілька таких діток. Порушення розумового розвитку та аутизм? Є і такі діти. Все нормально!». Я навпаки починаю хвилюватись:) [49].

У цій ситуації використано зміну порядку слів, заміну граматичного стану, заміну частини мови, антонімічний переклад («*дзендзен дайджьо:бу*» → зовсім ніяких проблем), компресія («*дзендзен дайджьо:бу*» → «Все нормально!»), конкретизація значення («*хіто*» → дітки), декомпресія. Як варіант перекладу, «*дзендзен дайджьо:бу*» може служити українське «Все нормально!». Знак оклику в кінці має на меті заспокоїти співбесідника і запевнити в тому, що його побажання буде виконане.

18. サーターア نداギーを食べる娘の朝食のつもりだったが、朝からこんな油っこいものダメに決まるとるやろ、と旦那からダメ出し。私は全然いけるが。

/Са:та:андагі: о таберу мусуме но чьо:шьоку но цуморі датта та, аса кара конна абураккой моно даме ні кіматтору яро, то данна кара дамедаші. Ваташі ва дзендзен ікеру та./

Збиралась приготувати на сніданок сатаандагі (прим.перекл.: різновид солодоців, обжарених в олії), та мій чоловік суворо заявив, що хіба можна їсти таку жирну їжу зранку. Я **цілком можу** [50].

Ми застосували описовий переклад, контекстуальну заміну («*дзендзен ікеру*» → я цілком можу), заміну граматичного стану та частини мови («*дзендзен ікеру*» → я цілком можу), зміну порядку слів.

19. 久しぶりに蟹を食べに。店員さんに勧められケイジャンソース辛めに

したけど全然いける辛さ！

*/Хісашібури ні кані о табе ні. Тен'ін сан ні сусумераре кейджян со:су
караме ні шіта кедо, дзендзен ікеру караса!//*

Уперше за довгий час я пішов поласувати краба. Соус кейджан, що порадив мені офіціант, хоч замовив гостріше, але цілком зміг з'їсти! [51].

У даному уривку вжито заміну граматичного стану та частини мови, контекстуальну заміну («дзендзен ікеру» → «цілком зміг з'їсти!»), декомпресію, зміну порядку слів.

20. 今日は日中ずっと氷点下で雪降ってたけど、このくらいの気温だと家の暖房薪ストーブだけで全然いける。ねこも快適そうだし。

*/Кьо: ва нічіджю: дзутто хьо:тенка де юкі футтета кедо, коно курай
но кіон да то іє но дамбо:шін судо:бу даке де дзендзен ікеру. Неко мо кайтекі
со: даші./*

Сьогодні цілий день мороз, і падає сніг. Але при такій температурі я цілком обійдусь і піччю на дровах. Коту, здається, теж комфортно [52].


В перекладі наявні поділ, зміна порядку слів, декомпресія, контекстуальна заміна, зміна граматичного стану та частини мови («дзендзен ікеру» → я цілком обійдусь).


21. 冷静に考えたら彼はヤバいしあなたも大丈夫？ みたいな感じですか。

*/Рейсей ні кангаетара каре ва ябай ші аната мо дайджьо:бу? Мітай на
канджі дес./*

Якщо нормально подумати, то він жахлива людина. А з тобою наче теж не все нормально [61].

При перекладі ми вжили логізацію («ябай» → жахливий), антонімічний переклад (з тобою наче теж не все нормально), зміну порядку слів, заміну частини мови, декомпресію. Як було вказано у першому розділі, конструкція «мітай на канджі» ідеально підходить для зняття з себе відповідальності за сказане.

22. 断定系とかを使ったりすると話しが進みやすくなります。例えば、 って、絶対モテるよね笑みたいな感じですよ！質問あれば全然どうぞ～

/Дантейкей тока о цукаттарі суру то ханаші та сусуміясуку нарімас. Татоеба,  тте дзеттай мотеру йо не:) Мітай на канджі дес! Шіцумон ареба дзендзен до:дзо:!

Якщо використовувати стверджувальну форму, то розмова піде далі. Наприклад: «Ти точно користуєшся популярністю:»). **У такому дусі!** Якщо будуть питання, то **охоче ставте** [62].

У цій ситуації ми застосували зміну порядку слів, заміну частини мови («дзендзен до:дзо:» → охоче ставте), декомпресію. В даному контексті «мітай на канджі» використовується у значенні прикладу і перекладається за допомогою контекстуальної заміни.

23. あきりんと申します。クリエイターみたいな感じで Vtuber 様用のフリー素材作っています。

/Акірін то мо:шімас. Куріейта: мітай на канджі де Vtuber сама но фурі: содзай цукутте імас./

Мене звати Акірін. Я щось на кшталт створювача контенту, роблю матеріали у вільному доступі для віртуального YouTube (Vtube) [53].

Тут ми бачимо зміну порядку слів, заміну частини мови. В даному контексті «*мітай на канджі*» використовується у значенні деталізації і перекладається за допомогою контекстуальної заміни.

24. 神奈川県に日本維新の会・吉村洋文共同代表が来たので 3 カ所だけ見た。国政批判の導入は「そうだ京都行こう、そうだ増税しよう、*みたい*な感じで許せない！」で共通。

*/Канагава – кен ні ніхон ішін но кай Йошімура Хірофумі кьо:до дайхьо: га кіта но де, сан ка шьо даке міта. Кокусей хіхан но до:ню: ва /Со: да Кьо:то іко:, со: да дзо:дзеі шійо: **мітай на каджі де** юрусенай! / Де кьо: цу:/*

До префектури Канагава прибув Йошімура Хірофумі, співпредставник Японської асоціації інновацій (прим.перекл.: назва політичної партії). Я підтримую критику, що звучить з вуст народу: «Ми не прийнемо те, **що ви такі** «Окей, поїдемо в Кіото! Окей, давайте підвищимо податки!» [54].

Ми використали описовий переклад, поділ, зміну порядку слів, заміну частини мови, заміну граматичного стану. «*Мітай на канджі*» в даному контексті використовується як перефразування цитати (голосу народу) і перекладається за допомогою контекстуальної заміни.

25. タピるかスタバるか迷っててスタバリました！

/Тапіру ка сутабару ка майоттете сутабарімашіта! /

Взяти напій з тапіокою чи піти в Старбакс (прим. перекл.: мережа кав'ярень із штаб-квартирою в Сіетлі) – засада. Все ж вибрала Старбакс [55].

Ми бачимо в уривку поділ, декомпресію, описовий переклад, заміну слова словосполученням («*тапіру*», «*сутабару*» → **взяти напій з тапіокою, піти**

в Старбакс), зміну порядку слів, заміну граматичного стану, заміну частини мови.

26. 街に行って激混みだったので地元帰ってタピってる。ヤケになって「タピオカ 3 倍で！」って注文したら隣の店員さん笑ってて可愛かった。

/Мачі ні ітте текікомі датта но де джімото каетте тапіттеру. Ія ні наттете 「Тапіока самбай де!」 Тте чю:мон шітара тонарі но тен'ін сан вараттете каваікатта/

Місто було надто переповнене людьми, тому, повернувшись додому, сиджу **п'ю тапіоку**. Настрій був такий собі, тому взяла потрійну порцію. Офіціантка в магазині на це дуже мило посміхнулась [56].

Ми застосували при перекладі поділ, декомпресію, заміну слова словосполученням («тапіттеру» → пити тапіоку), зміну порядку слів, заміну граматичного стану, заміну частини мови.

27. ある程度の関係性があったのに絶縁とか音信不通をやってきた人は必ず人生で詰む日が来る。過去の会社やパートナー、友人をディスる人は未来では今の会社や私をディスってる。

/Ару тейдо но канкейсей та атта но ні дзецуен тока оншін фуцу: о ятте кіта хіто ва канарадзу джінсей де цуму хі та куру. Како но кайця я па:тона:, ю:джін о дісуру хіто ва мірай де ва іма но кайця я ваташі о дісуттеру./

Людей, що були певною мірою у будь-яких стосунках, але припинили комунікацію, обірвали зв'язки, кінець кінцем не чекає щось хороше у цьому житті. Люди, що **поливають брудом** колишню роботу, партнерів, друзів, **зневажають** і майбутніх колег, і мене [57].

В цій ситуації вжито заміну слова словосполученням, логізацію («дісуру» → зневажати), контекстуальну заміну («дісуру» → поливати брудом), декомпресія, заміну частини мови, зміну порядку слів.

28. マーケって恋愛そのものだと思う。ベタベタ気を引いたり、プレゼントで落とそうとしたり、自分をよく見せるために周囲を**ディス**る人は好きになれない。

*/Ma:ket te ren'ai so no mono da to o mo u. Beta beta ki o xiitari, puredzento de otoso: toshitari, dżibun o jo ku miseru tame ni Ńu:i o **disuru** xito wa suki ni narenai./*

У маркетингу, як і в коханні. Ти не можеш полюбити людину, яка липне до тебе, підкупає подарунками, **поливає брудом** інших, аби тільки себе показати з хорошої сторони [58].

Нами використано заміну слова словосполученням, контекстуальну заміну («дісуру» → поливати брудом), декомпресію, заміну частини мови, зміну порядку слів, заміну граматичного стану.

29. ニューヨークに慣れてきた日本人に、たまに違和感を感じる時がある。自由と履き違えて、好き勝手に行動する人、日本を**ディス**る人。アメリカ人の自由は自分の行動や発言に責任を持つてる。

*/Nyū:jo:ku ni narete kita nihondżin ni, tama ni iwakan o kandżiru toki ta aru. Dżio: to hakičitaete, suki kate ni ko:do: suru xito, nihon o **disuru** xito. Amerikadżin no dżio: wa dżibun no ko:do: ja xicuten ni sekini o motteru./*

Іноді я відчуваю дискомфорт при спілкуванні з японцями, що вже обжилися у Нью-Йорку. З тими, що під егідою свободи роблять те, що їм заманеться, **зверхньо дивляться** на Японію. Свобода в американців – це коли

ти несеш відповідальність за власні слова і дії [59].

В даному уривку вжито заміну слова словосполученням, логізацію («дісуру» → зверхньо дивитися), декомпресію, заміну частини мови, зміну порядку слів, заміну граматичного стану.

30. 普段いいねや絡んでくれる人のみリプ下さい！最近いいねとか少ないなーって思ったらリムる可能性あります。

/Фудан ііне я каранде куреру хіто номі ріпу кудасай! Сайкін ііне тока сукунай на тте омоттара рімуру кано:сей арімас./

Будь-ласка, відгукніться ті, хто зазвичай ставить «вподобайку» і проявляє активність. Якщо не буде достатньо «вподобайок», то, ймовірно, **видалю вас** [60].

В даному уривку використано контекстуальну заміну («ііне» → вподобайка), заміну граматичного стану, заміну частини мови, логізацію («рімуру» → видалити), зміну порядку слів, декомпресію.

31. 小さな会社ですが、周りの人の事を思うと簡単には辞めれません。

/Чи:сайна кайшія дес та, маварі но хіто но кото о омоу то кантан ні ва ямеремасен./

Наша компанія маленька, та, думаючи, що буде з колегами, я **не можу просто звільнитись** [61].

Ми бачимо контекстуальну заміну («ямеремасен» → не можу просто звільнитись), декомпресію, зміну порядку слів, заміну частини мови.

32. 今度は、政治家女子 48 党をデイスる吉野でも凸られたら、一切目を

合わせずに、消えそうな声で演説する信者の前でしか言論できない。

/Кондо ва Сейджіка дзьоші фоті ейто то: о дісуру Йошіно демо тоцураретара, іссай ме о аваседзу ні, кієсо:на кое де енсецу суру. Шіндзя но мае де шіка генрон декінай./

Якщо нормально так приперти до стінки Йошіно, який **поливає брудом** до «Сейджіка дзьоші фоті ейто то:» (прим.перекл.: назва політичного угруповання, заснованого у 2022 р. і очоленого відомою знаменитістю, айдолом Нацуме Акі), то він навіть очі підняти не зможе. Вміє тільки говорити перед своїми виборцями тихеньким голосочком [63].

В даному уривку вжито описовий переклад, експресивацію («тоцураретара» → *якщо приперти*), декомпресію, заміну граматичного стану і частини мови, контекстуальну заміну («дісуру» → поливати брудом), зміну порядку слів.

33. Ai は白玉の投げた言葉を理解し、その趣旨にそってアンサーを返して来ています。さらに適切な表現の言葉の範囲で軽く**ディスる**というテクニックを用いて最終的に白玉を泣かすことに成功しています。新しい時代の扉は既に開かれているのかも知れません。

/Ейай ва шіратама но натета котоба о рікай ші, соно шюші ні сотте анса: о каешіте кітеімас. Сара ні текісецу на хьо: ген но котоба но хан'і декаруку дісуру то ю: текунікку о мочііте сайшю:текі ні шіратама о накасу кото ні сейко: шіте імас. Атарашаі джідай но тобіра ва хіракажете іру но камошіремасен./

Штучний інтелект розуміє слова, що я проговорюю, і, виходячи зі змісту, подає відповідь. До того ж з технологією **підбору не зовсім цензурних слів** із

усіх релевантних виразів йому вдається довести мене до сліз. Можливо, двері в нову епоху вже відкриті [64].

В даному уривку ми використали описовий переклад («дісуру» → підбір не зовсім цензурних слів), декомпресію, заміну граматичного стану і частини мови, зміну порядку слів.

34. モーニング！ もうお昼娘とお出かけ予定やったけど、近所の友達が誘いに来て... お出かけいかん！と拒否られた。

/Мо:нінг! Мо: хіру мусуме то одекаке йо:тей ятта кедо, кінджьо: но томодачі та сасойні кіте...Одекакейкан! То кьохірамета./

Мо:нінг! Вже обід, збирались із донькою виходити по справам, але прийшов її сусідський друг, і **вона відмовилась** йти [65].

В цій ситуації вжито калькування («мо:нінг!»), заміну граматичного стану та логізацію («кьохірамета» → вона відмовилась), інтеграцію, зміну порядку слів, компресію (частина «сасойні кіте» (прийшов, щоб кудись запросити) була опущена).

35. 皆さまお元気ですか？ 私は発熱で死にかけておりました。39°Cが2日間も続いているのに重症化リスク対象外だからって何件も電話で拒否られた。

/Міна сама о тенкі деска? Ваташі ва хацунецу де шінікакете орімашіта. Санджю: кю: до та фуцукакан мо цудзуйтеру но ні джю:шьо:ка рісуку тайшьо: тай дакара тте нанкен мо кьохірамета./

Друзі, як ваші справи? У мене був жар, наче от-от зараз помру. 2 дні підряд температура не опускалася нижче 39°C, але у медичній допомозі **мені відмовили**, бо я за межами ризику ускладнень [66].

Нами використано логізацію («*кьохірарета*» → мені відмовили, декомпресія (відмовили у медичній допомозі), зміну порядку слів, заміну частини мови та граматичного стану.

36. 娘にバレンタインチョコ持たせて、大好きだよって旦那に渡しておいでって言ったら全力で、いやーって拒否られたから普通に渡した。

/Мусуме ні барентайн чьоко мотасете, дайсукі да йо тте данна ні ваташіте ойде тте іттара дзенрьоку де, ія тте кьохірарета кара фуцу: ні ваташіта./

Дала плитку шоколаду на День святого Валентина своїй дочці, щоб вона подарувала своєму чоловікові і сказала, як сильно його любить. Але вона **відмовила мені у різкій манері** і подарувала солодке просто так.

В даному уривку вжито заміну граматичного стану та логізацію («*кьохірарета*» → вона відмовила мені), декомпресію (у різкій манері), описовий переклад («*барентайн чьоко*» → плитка шоколаду на День святого Валентина), зміну порядку слів, заміну частини мови.

37. 急遽明日から出稼ぎ組める人連絡お願いします！見た目は全然大丈夫です！レス早い方よろしくお願いします。

*/Кю:кьо ашіта кара декасегі кумеру хіто ренраку о онетайшімас!
Мітаме ва «дзендзен» дайджьо:бу дес! Ресу хаяй ката йорошіку онетайшімас./*

Терміново! Людина, що зможе з завтрашнього дня працювати поза межами дому, прошу зв'язатися зі мною! Зовнішній вигляд неважливий! Прохання скоріше відгукнутися [67].

Ми бачимо в цій ситуації антонімічний переклад («*дзендзен*

дайджьо:бу» → неважливий), поділ, заміну частини мови та граматичного стану, числа, зміну порядку слів.

38. この辺だと死後硬直前の鰹を「ぐび」って呼んで珍重するけど、食感 100 で旨味 5 みたいな感じ。

/Коно хен да то шіто ко:чьоку дзен но кацуо о «кубі» тте йонде чінцьо: суру кедо, шьоккан хяку де умамі то мітай на канджі./

У цьому регіоні неочищений сорт риби «боніто» (прим.перекл.: назва риби) називається «губі» і надзвичайно цінується, незважаючи на те, що на смак він – 5 із 100 [68].

В даному уривку вжито компресію («мітай на канджі» використовується з метою зняття відповідальності за власні слова і, оскільки в українській мові відсутня подібна конструкція, залишається неперекладеним), заміну граматичного стану і частини мови, зміну порядку слів.

39. 詐欺られた上に垢持ってかれた誰か垢くれる方いらっしゃいませんか？ 自分のできる限りのサービスするのでお願いします。

/Сагірарета уе ні ака моттекарета дарека ака куреру ката ірашіймасенка? Джібун но декіру катірі но са:бісу суру но де онетайшімас./

Крім того, що мене **розвели**, так ще й забрали мій акаунт. Чи немає тут людей, що були б не проти віддати мені свій? [69].

Ми використали контекстуальну заміну та заміну граматичного стану («сагірарета» → мене розвели), інтеграцію, зміну порядку слів, заміну частини мови.

40. 今回の件に交えて推しの友人の事ディスる必要ある？

/Конкай но кен ні маджіете оші но ю:джін но кото дісуру хіцуйо: ару?/

Треба через теперішній інцидент поливати брудом свого кращого друга?

[70].

При перекладі використано контекстуальну заміну («дісуру» → поливати брудом), компресію («оші но ю:джін» → кращий друг), зміну порядку слів, заміну частини мови та граматичного стану.

Через розбіжності у граматичній структурі між українською та японською мовами неможливо було уникнути таких перекладацьких трансформацій, як граматична заміна частини мови і стану, зміна порядку слів.

Корисною при перекладі виявилась і декомпресія – збільшення кількості мовних знаків у вислові друготвору. «*Кьохірамета*», «*рачірамета*», «*сагірамета*», приймаючи форми пасивного стану в японському варіанті, українською будуть перекладатися разом із займенником «мене», бо:

1. В українській мові використання пасивного стану не є характерним. Для більш якісного і зрозумілого перекладу замінюємо пасив на активний стан.

В японському варіанті використання пасиву не «вимагає» зазначення виконавця дії, особливо у реченнях, де підметом виступає мовець. Якби у реченні 鈴木は佐藤に殴られた («Сузукі був вдарений Сато») постраждалою стороною був не Судзукі, а мовець, то в японському варіанті займенник «я» міг би опускатися. Натомість українською мовою речення «Мене (кого саме?) вдарили» буде звучати більш природньо, ніж «Був вдарений Сато».

Схожою на попередню перекладацьку трансформацію є заміна слова словосполученням. Її було застосовано при перекладі таких слів, як

«*рачірареру*», «*тапіру*», «*дісуру*».

«*Тапіру*» являється дієсловом в японському варіанті, тому, не маючи змоги знайти відповідник на кшталт «тапіюкати», «тапіюкаю» тощо, ми перекладаємо фразою «пити тапіюку», «взяти напій з тапіюкою», «пити напій з тапіюкою» і т.д. Цікаво розмірковувати над можливістю утворити в українській мові дієслова на кшталт «тапіюкати», адже існують же «юзати»/«використовувати», «банити»/«забороняти доступ(до Інтернет-ресурсу)» або «хейтити»/«сильно недолюблювати», «ненавидіти». Навряд чи, бо в Японії кафе, де подавали напої з тапіюкою, користувалися особливою популярністю, чого не скажеш про українські заклади. Відповідно можливостей вжити подібне слово не так і багато у порівнянні з тим же «юзати», що повсякчас використовується в Інтернет-просторі.

У випадку з «*рачірареру*» ми додали до «притягти» прислівник «силоміць» з метою уточнення. «*Рачірареру*», звичайно, не завжди означає «бути викраденим», втім має відтінок ніби «я не дуже хотів приходити, але мене притягли сюди». Українською мовою ми маємо змогу передати цей нюанс через «силоміць», застосувавши заміну слова на словосполучення, що також є і декомпресією.

«*Дісуру*» ми переклали як «зневажати» та «зверхньо дивитися», застосувавши логізацію та «полювати брудом», що більше тяжіє до контекстуальної заміни.

Найбільш цікавим виявився пошук перекладацьких трансформацій до перекладу нетрадиційного вживання пасивного стану. У випадку з дієсловом «відмовили» («*кьохірарета*») ми застосували в усіх випадках логізацію. Наприклад:

明日の出勤は拒否された…。/На роботу завтра мені не дозволили вийти.

Але у реченнях з «бути викраденим» (*рачірарета*) та «бути обманути» («*сагірарета*») використали контекстуальну заміну: «поцупили», «силоміць притягли», «потягнули» («*рачірарета*») та «мене надули» («*сагірарета*»). Логізація була вжита також при перекладі «видалити» («*рїмуру*»). По аналогії з «*танїру*» в українському Інтернет-просторі remove не користується такою ж популярністю, як скажімо use, від якого був утворений неологізм «юзати», тобто використовувати. За відсутністю контекстуальної заміни та необхідності використовувати більш експресивний варіант, адже у прикладі 30 автор просто повідомляє про своє бажання видалили неактивних підписників, ми використали логізацію.

Контекстуальна заміна також була вжита при перекладі «бути проігнорованим» («*мушірарета*») – «бути проігнореним», «ігнор», «проігнорили». Сам завдяки такій перекладацькій трансформації ми зможемо, по-перше, зберегти неформальний стиль повідомлення, по-друге, передати роздратування та негативні емоції, що відчують автори дописів 1, 2, 3, ступінь яких була б менша у перекладі через логізацію («мене проігнорували»).

Антонімічний переклад був застосований у реченні з «*дзєндзєн дайджьо:бу*» – українською ми переклали дану фразу як «ніяких проблем». Оскільки використовуючи цю фразу, мовці часто мають на меті запевнити в чомусь, заспокоїти свого співбесідника, ще одним варіантом перекладу може слугувати «Все нормально!»

У випадку з «*дзєндзєн ікеру*» єдиним можливим варіантом може бути зміна граматичного стану і частини мови. Знову ж таки, використовуючи «*дзєндзєн*», ми запевняємо опонента у тому, що ми можемо щось зробити, хоча цього, можливо, від нас і не очікують. Щоб це показати, у дописі 18 та 19 ми переклали «*дзєндзєн*» як «цілком».

Ранукі-котоба, тягочіючи до літературної норми, не потребують у заміні

просторіччям.

Останнім «граматичним новотвором», який хочеться прокоментувати, є «*мітай на канджі*». Як було зазначено у теоретичній частині, ця конструкція може бути дуже зручною для вираження власної думки, без взяття відповідальності за свої слова. Наприклад: 冷静に考えたら彼はヤバいしあなたも大丈夫？ *みたい*な感じ です。/Якщо нормально подумати, то він жахлива людина. А з тобою **наче теж не все нормально**. У цьому уривку ми використали антонімічний переклад («з тобою наче теж не все нормально»), логізацію, зміну порядку слів, заміну частини мови, декомпресію. Якщо подивитись на форму подачі, то автор повідомлення сумнівається в адекватності своєї опонентки, та, щоб не здаватися грубою, пом'якшує висловлювання використанням конструкції «*мітай на канджі*».

Цей новотвір також може використовуватися як приклад.

22) 例えば、○○って、絶対モテるよね笑 *みたい*な感じ です！ /Наприклад: «Ти точно користуєшся популярністю:»). У такому дусі!

23) あきりんと申します。クリエイター *みたい*な感じで Vtuber 様用のフリー素材作っています。/Мене звати Акірін. Я щось на кшталт створювача контенту, роблю матеріали у вільному доступі для віртуального YouTube (Vtube).

Висновки до другого розділу

Перекладацькою трансформацією ми називаємо перетворення, модифікацію форми або змісту й форми в перекладному тексті з метою досягнення балансу різних видів інформації.

При перекладі нам важливо зберегти специфіку оригіналу та думку, що

вкладає автор у своє повідомлення. Відповідно до цієї мети ми будемо вживати, запропоновані Бондаренком І.П. лексико-семантичні, граматичні, морфологічні, стилістичні, комплексні перекладацькі трансформації

Матеріалом для перекладу стали 40 уривків із дописів користувачів Twitter та YahooJapan. При перекладі ми опиралися, в першу чергу, на думку, яку хотів донести автор. Відповідно одне й те ж саме слово «*дисуру*» може перекладатися як «зневажати», «зверхньо дивитися» (логізація) та «поливати брудом» (контекстуальна заміна).

У випадку з «*рачірареру*» має сенс додати до «притягти» прислівник «силоміць», застосувавши контекстуальну заміну й заміну слова словосполученням. Або ж перекласти нейтрально «як бути викраденим»

У випадку з дієсловом «відмовити» («*кьохірареру*») ми вважаємо доречним вжити логізацію.

Антонімічний переклад ми застосували у реченні з «*дзэндзен дайджьо:бу*» – українською воно перекладено як «ніяких проблем».

Ранукі-котоба є близькими до літературної норми, тому не потребують у заміну просторіччям.

ВИСНОВКИ

Робота складається із двох розділів. У першому, теоретичному, розділі ми детально розібрали значення наступних граматичних новотворів та визначили сферу їх функціонування:

1. Спрощена потенційна форма дієслова, що носить назву *рануки-котоба*, користується великою популярністю у розмовній мові, хоч поки що не отримала свого визнання як літературна норма.

2. Додавання до *канго* закінчення «*рареру*», а не «*сареру*» називаємо у даній роботі нетрадиційним вживанням пасивного стану. У ході дослідження ми виявили схожу з *рануки-котоба* характеристику: чим менша кількість мор у слові, тим більше вірогідність утворити від нього новотвір.

3. Використання прислівника «*дзєндзен*» у стверджувальному реченні є повернення до традицій початку епохи Шьо:ва, під час якої у свідомості населення закріпилася думка про те, що даний прислівник необхідно використовувати у заперечному реченні.

4. «*Рімуру*», «*дісуру*», «*таніру*» належать до категорії «сленг», функціонують переважно в Інтернет-просторі.

5. Конструкція «*мітай на канджі*» є, як граматично завуальована під цитату іншої людини, дуже зручною для висловлення власної думки без взяття відповідальності за свої слова.

У другому практичному розділі представлена низка перекладацьких трансформацій. Деякі з них (граматичні) неможливо уникнути з тих причин, що українська і японська мови віддалені одна від одної.

При перекладі «граматичних новотворів» ми використовували наступні перекладацькі трансформації:

1) декомпресія («*кьохірарета*» → мені відмовили, «*рачірарета*» →

мене (силоміць) притягли, «*дісуру*» → зверхньо дивитись, поливати брудом);

2) компресія ((уривок 34) прийшов сусідській друг (щоб запросити));

3) логізація («*дісуру*» → зневажати);

4) заміна слова словосполученням («*тапіру*» → пити тапіоку, взяти напій з тапіокою);

5) контекстуальна заміна («*рачірарета*» → поцупити, силоміць притягти, «*мушірарета*» → проігнорений);

6) антонімічний переклад («*дзєндзєн дайджьо:бу*» → ніяких проблем, «*аната мо дайджьо:бу мітай на канджі дес*» → з тобою наче теж не все нормально);

7) заміна граматичного стану і частини мови («*дзєндзєн ікеру*» → цілком можу);

8) зміна порядку слів;

9) інтеграція;

10) поділ;

11) калькування («*мо:нінг*» замість «доброго ранку»).

При перекладі важливо звертати увагу на стиль подачі та думку, яку вкладає в повідомлення автор. Якщо аналізувати з цієї позиції, то просторічне «*рімуру*» може перекладатися за допомогою логізації «як видалити», оскільки допис автора містить суто інформативну функцію.

Так само, якщо допис виконує суто інформативну функцію, то «*рачірареру*» ми перекладемо як «викрадений», а «*кьохірареру*» як «мені відмовили». В інших ситуаціях варто вдатися до контекстуальної заміни -«притягти», «силоміць притягти», «поцупити» тощо.

Дієслова на кшталт «*тапіру*» перекладаємо словосполученням, оскільки в українській мові немає відповідного одного слова, що мало би тотожне

значення.

Рануки-котоба тяжіють до літературної норми, відповідно немає сенсу замінювати їх у перекладі просторіччям.

Антонімічний переклад і компресія стане у пригоді при перекладі «*дзендзен*». Фразу «*дзендзен дайджьо:бу*» перекладемо, як «Ніяких проблем!» або «Все нормально!». Нам, очевидно, треба заспокоїти/запевнити опонента.

Мовець, що використовує конструкцію «*мітай на канджі*», має на меті або навести приклад, тоді ми перекладемо її, як «У такому дусі» або «на кшталт», або зняти із себе відповідальність за сказане. Аналогічної граматичної одиниці, на жаль, не маємо у рідній мові, але частково цю функцію може виконати прислівник «чомусь», як, наприклад, у реченні «Я чомусь думав, що...».

Перелік граматичних новотворів на цьому, звичайно, не вичерпується, оскільки мова є живим організмом, і кожен мить в ній з'являються нові слова. Деякі з них входять у сферу повсякденного спілкування, деякі забуваються. Але сферу функціонування, значення, стиль тих, що залишились, варто досліджувати і надалі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бондаренко І.П., Комарницька Т.К., Семенко С.М. Методологія художнього перекладу: навчальний посібник для студентів-японістів. Київ: Видавничий дім Бураго, 2017. 412 с.
2. Волченко О.М. Використання синтаксичних трансформацій для досягнення еквівалентності перекладу. «Молодий вчений». Квітень 2017 р. №4.1.(44.1). ст.89-93.
3. Звонська Л.Л. Словник класичних мов: 2-ге видання, виправлене і доповнене/ Звонська Л.Л., Корольова Н.В., Лазер-Паньків О.В. / за ред. Звонської Л.Л. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2017. 552 с.
4. Комарницька Т.К., Комісаров К.Ю. Сучасна японська літературна мова: теоретичний курс: в 2 т. Т.1. Київ: Видавничий дім Бураго, 2012. 312 с.
5. Кондратюк Т.М. Словник сучасного українського сленгу. Харків: Фоліо, 2006. 305 с.
6. Коптілов В.В. Теорія і практика перекладу. Київ: Видавниче об'єднання «Вища школа», 1982. 169 с.
7. Пономарів О.Д. Стилїстика сучасної української мови: підручник: 3-тє видання, перероб. і доповн. Тернопіль: навчальна книга Богдан, 2000. 248 с.
8. 梶井厚志. コトバの戦略的思考. ダイヤモンド社. 東京, 2010. 294 項.
9. 柴田武. 外来語は日本語を乱すか. 岩淵 悦太郎. 外来語ことば読本. 河出書房新社. 東京, 1993. 221 項.
10. 鈴木孝夫. 外来語をめぐって. 岩淵 悦太郎. 外来語ことば読本. 河出書房新社. 東京, 1993. 221 項.

11. 泉子・K・メイナード.ていうか、やっぱり日本語だよ。大修館書店、-東京,2009. 158 項.
12. 田中章夫.揺れ動く二ホン語—問題なことばの生態.東京堂出版. 東京,2007. 276 項.
13. 堤良一.いい加減な日本語.凡人社. 東京,2022. 200 項.
14. 日本語記述文法研究会編『現代日本語文法2第3部格と構文第4部ヴォイス』.くろしお出版, 2009. 313 項.
15. 野田尚史.はじめての日本語文法.くろしお出版. 東京,1991. 240 項.
16. 三宅知宏.”一字漢語スル“型動詞をめぐって/大島弘子、中島晶子、ブラン・ラウル.漢語の言語学くろしお出版. 東京, 2010. 182 項.
17. 茂木俊伸.外来語の氾濫と定着/田中牧郎編. 現代の語彙—男女平等の時代—シリーズ〈日本語の語彙〉7.朝倉書店. 東京, 2019. 192 項.
18. 米川明彦.新語と流行語.南雲堂. 東京, 1989. 248 項.
19. 米川明彦. 現代は俗語の時代. 特集現代語の世界:若者言葉から語用論まで. 青土社. – 東京, 2022,8 月号. 285 項.
20. ロジャー・パルバース.早川敦子訳.驚くべき日本語.集英社. 東京,2020. 216 項.

Електронні ресурси

21. 日本大百科全書.「外来語」の意味・わかりやすい解説 .URL: <https://kotobank.jp/word/%E5%A4%96%E6%9D%A5%E8%AA%9E-43025> (дата звернення: 04.05.2023).
22. アイヌ語の地名 – 環境生活部アイヌ政策推進局アイヌ政策課.

URL: https://www.pref.hokkaido.lg.jp/ks/ass/new_timei.html (дата звернення: 04.05.2023).

23. [IT.Media]Twitter で「リムる」のは不安？ それなら〇〇を使おう.

URL: <https://www.itmedia.co.jp/mobile/articles/1603/20/news003.html> (дата звернення: 04.05.2023).

24. Oggi.jp.「タピる」の意味は？ 流行語大賞からタピるグミ、タピ活を楽しむ方法までご紹介！

URL: <https://oggi.jp/6311572> (дата звернення: 04.05.2023).

25. BINARY. IT 用語辞典.ディスる.URL:

<https://www.sophia-it.com/content/%E3%83%87%E3%82%A3%E3%82%B9%E3%82%8B> (дата звернення: 04.05.2023).

26. 文化言葉遣いに関すること

URL:https://www.bunka.go.jp/kokugo_nihongo/sisaku/joho/joho/kakuki/20/tosin03/09.html (дата звернення: 04.05.2023).

27. あさいチ.調べると意外と深い！若者言葉の世界.

URL:<https://www.nhk.jp/p/asaichi/ts/KV93JMQR8/blog/bl/pXP5xogY16/bp/p8YRBN9PRO/> (дата звернення: 04.05.2023).

28. 令和 2 年度の「国語に関する世論調査」の結果について.報告.URL:

https://www.bunka.go.jp/tokei_hakusho_shuppan/tokeichosa/kokugo_yoronchosa/ (дата звернення: 04.05.2023).

29. 韓国語が語源の日本語があると聞きました例えば、「はなから(最初... - Yahoo!知恵袋.

URL:https://detail.chiebukuro.yahoo.co.jp/qa/question_detail/q1132808601 (дата звернення: 04.05.2023).

30. 加古有子.『『全然』+『肯定表現』』に関する考察—「配慮」をキーワードとして—
一.全国大学国語教育学会.第 133 回福山大会研究発表要旨集:福山市立大学港
町キャンパス, 2017. 頁.41-44.

URL: https://www.jstage.jst.go.jp/article/jtsjs/132/0/132_41/_pdf/-char/ja

(дата звернення: 04.05.2023).

31. 新野直哉著,『現代日本語における進行中の変化の研究 -「誤用」「気づかない
い変化」を中心に-』: 東北大学, 2010. p.755

URL: https://doi.org/10.20666/nihongonokenkyu.8.4_57(дата звернення
08.05.2023).

32. 辛昭静.「ら抜き言葉」の概観. 言語文化と日本語教育 2002 年 5 月特集号,
2002. 頁.102-119.

URL:

<https://www.dc.ocha.ac.jp/comparative-cultures/jle/saizensen/saizensen2002/PDF-kiji/02-ShinS-re051210-final.pdf>

(дата звернення 08.05.2023).

33. Twitter.ゴーリキー彩芽.@progorillar1026.

URL: <https://twitter.com/progorillar1026/status/1626210262117384193> (дата
звернення 08.05.2023).

34. Twitter. ゆう.@OyuOgu1120.

URL: <https://twitter.com/OyuOgu1120/status/1627890081066553345> (дата
звернення 08.05.2023).

35. Twitter. くらげのしたい.@unk6321.

URL: <https://twitter.com/unk6321/status/1627456683684548608> (дата звернення
08.05.2023).

36. Twitter. ラテル🐾. @editorRateru.

URL: <https://twitter.com/editorRateru/status/1627681992191127553> (дата звернення 08.05.2023).

37. Twitter. わんわん. @ore_ga_GUNDAM.

URL: https://twitter.com/ore_ga_GUNDAM_/status/1627944100086558720 (дата звернення 08.05.2023).

38. Twitter. なっつ 🍷. @Ikasumi_Nuts

URL: https://twitter.com/Ikasumi_Nuts/status/1626601384538931205 (дата звернення 08.05.2023).

39. Twitter. 天真爛漫嘘八百. @accoutcutter.

URL: <https://twitter.com/accoutcutter/status/1627894068545224704> (дата звернення 08.05.2023).

40. Twitter. 聖☆☆. @nyan_1.

URL: https://twitter.com/nyan_1/status/1626739637170638848 (дата звернення 08.05.2023).

41. Twitter. Mesmerr. @Mesmerr1079.

URL: <https://twitter.com/Mesmerr1079/status/1628192869449371648> (дата звернення 08.05.2023).

42. Twitter. 旅する尺八奏者竹内洋司. @shaku8samurai.

URL: <https://twitter.com/shaku8samurai/status/1628034375739904002> (дата звернення 08.05.2023).

43. Twitter. S | YMS2023. @jbys_sa33

URL: https://twitter.com/jbys_sa33/status/1626368430478856194 (дата звернення 08.05.2023).

44. Twitter. 青空カット P.@aosoraP.

URL: <https://twitter.com/aosoraP/status/1627240970160078849> (дата звернення 08.05.2023).

45. Twitter. 情報 Iの独り言 .@ITAKi1010.

URL: <https://twitter.com/ITAKi1010/status/1628021170720358401> (дата звернення 08.05.2023).

46. Twitter. さきママ ❀.@yuki543yuki.

URL: <https://twitter.com/yuki543yuki/status/1625273850098499586> (дата звернення 08.05.2023).

47. Twitter. おイモちゃん.@R_kotaewa

URL: https://twitter.com/R_kotaewa/status/1624762875712765954 (дата звернення 08.05.2023).

48. Twitter. キーホル。5y+2y+1y.@popoyanlove.

URL: <https://twitter.com/popoyanlove/status/1624845095290736640> (дата звернення 08.05.2023).

49. Twitter. アン 4.@aQ1I8IINA5GcVf9.

URL: <https://twitter.com/aQ1I8IINA5GcVf9/status/1628011554519281665> (дата звернення 08.05.2023).

50. Twitter. ミレ.@cieljournal.

URL: <https://twitter.com/cieljournal/status/1628199847764570112> (дата звернення 08.05.2023).

51. Twitter. mars.@marii093.

URL: <https://twitter.com/marii093/status/1628256232980025344> (дата звернення 08.05.2023).

52. Twitter. 星(富田)昇@湯本森・里研究所(ゆもり研).@hoshitomita.
URL: <https://twitter.com/hoshitomita/status/1627572104878227458> (дата звернення 08.05.2023).
53. Twitter. あきりん.@ZZO10bzDc43jGwE.
URL: <https://twitter.com/ZZO10bzDc43jGwE> (дата звернення 08.05.2023).
54. Twitter. 畠山理仁(はたけやまみちよし).@hatakezo.
URL: <https://twitter.com/hatakezo/status/1629402174878027776> (дата звернення 08.05.2023).
55. Twitter. ラチふあふえ!背中かゆし \ominus (' - ') \ominus .@RACHIP19
URL: <https://twitter.com/RACHIP19/status/1627144968874909698> (дата звернення 08.05.2023).
56. Twitter. ちゃつきー.@chacky1108.
URL: <https://twitter.com/chacky1108/status/1629394741015240704> (дата звернення 08.05.2023).
57. Twitter. れいめい.@adgjmptw3699.
URL: <https://twitter.com/adgjmptw3699/status/1628896962824249346> (дата звернення 08.05.2023).
58. Twitter. 雪@広報支援.@yuki8marketer.
URL: <https://twitter.com/yuki8marketer/status/1627425645507780608> (дата звернення 08.05.2023).
59. Twitter. けい@40代ライフ inNY.@keisada8034.
URL: <https://twitter.com/keisada8034/status/1629633497546588165> (дата звернення 08.05.2023).
60. Twitter. りゅー即対応▲実績 1530↑□.@ryuku_nn.

URL: https://twitter.com/ryuku_nn/status/1629409603476934656 (дата звернення 08.05.2023).

61. 私には 20 歳年下の彼氏がいます。彼氏はシングルファーザーで障害のある双... Yahoo!知恵袋.

URL:https://detail.chiebukuro.yahoo.co.jp/qa/question_detail/q10275585375 (дата звернення 08.05.2023).

62. 好きな人が同じ部活の部長で、私は副部長なんですけど、部活の話か、... - Yahoo!知恵袋.

URL:https://detail.chiebukuro.yahoo.co.jp/qa/question_detail/q12272896842(дата звернення 08.05.2023).

63. Twitter. 黒川あつひこ【政治家女子 48 党幹事長 × つばさの党代表】
@democracymonst

URL:<https://twitter.com/democracymonst/status/1627290511483740161>(дата звернення 08.05.2023).

64. Twitter. 白玉 ふぁ。@Fore72Shiratama

URL:<https://twitter.com/Fore72Shiratama/status/1629702761322528771>(дата звернення 08.05.2023).

65. Twitter. ぐで梨 nashi.@gude_nashi.

URL: https://twitter.com/gude_nashi/status/1627139449833558018(дата звернення 08.05.2023).

66. Twitter. あちゃばー.@achapaa_gya.

URL: https://twitter.com/achapaa_gya/status/1625799977057538049(дата звернення 08.05.2023).

67. Twitter. REITO.@yoiyoi0211.

URL: <https://twitter.com/yoiyoi0211/status/1639384903883325440>(дата звернення 08.05.2023).

68. Twitter. 多田水産.@tada2547.

URL: <https://twitter.com/tada2547/status/1629723296114839552> (дата звернення 08.05.2023).

69. Twitter. 極土野子【じゃが宣伝屋】(MASHの作業員)/コイン、pay 配布/垢販売<実績 112>.@gokutsuchinoko.

URL:<https://twitter.com/gokutsuchinoko/status/1655557533438996483>(дата звернення 08.05.2023).

70. Twitter. 黒猫🐈.@MNeedURightNow.

URL: <https://twitter.com/MNeedURightNow/status/1627307497471225856>(дата звернення 08.05.2023).

71. YouTube. 【文章力】日本語がへたすぎる？意味不明な文字列？EXITと学ぶ書く力・ライティングスキル. 10.42-10.52.

URL: <https://www.youtube.com/watch?v=SuYd186J7hk&t=701s> (дата звернення 08.05.2023).